

Abril 1991 - N° 111 - 125 Ptes.

LLUCMAJOR

de pinte en ample

LLUCMAJOR, 75 ANYS CIUTAT

CANDIDATS A LES PRÒXIMES ELECCIONS

GASPAR OLIVER (PP)

JOAN MONSERRAT (PSOE)

MATIES GARCIAS (PSM)

JOIERIA
PLATERIA

OBJECTES DE REGAL

RELOTGERIA
REPARACIONS

SA FONT

(SOM DE CONFIANÇA)

C/. Font, 5 (Llucmajor)

Tel. 66 14 17

T&M
Software

Programes

Comptabilitat

Facturació

Stocks

Tallers

Programació

a mida

Compatible XT des de 99.000 pts

AT-12 20 Mb des de 181.900 pts

386-SX 20 Mb des de 239.000 pts

OFERTA

Programes de facturació
i comptabilitat

Ordinador AT 20 Mb

Impressora Panasonic

Tot per 400.000 pts.

C. Major 171 Llucmajor Tel. 66.17.15

COL·LABOREN:

Joana Artigues
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Miquel Bezares
Lucia Caldés
Francina Capellà
Miquel Cardell
Sebastià Cardell
Joan Clar
Joan Contestí
Bartomeu Font
Joana Font
Damià Fullana
Antoni Garau
Catalina Garau
Joan B. Garau
Maties Garcías
Miquel Janer
Coloma Julià
Antoni Llompart
Margalida Martín
Miquel Mascaró
Margalida Mut
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Andrea Puig
Nanda Ramon
Sebastià Rubí
Jaume Salvà
Josep Sacarès
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Jerònia Socias
Joan Socias
Gabriel Thomàs
Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs
Pere F. Torrens
Antoni Vadell
Francesc Verdura

SECCIÓ ESPORTIVA:

Coordenador:
Joan Quintana
Col·laboren:
Joan Jaume
Jaume Manresa

FOTOGRAFIES:

M. Clar
Fotos Fermin
C. Julià
Mut Fotos
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

IMPRIMEIX:

Informacions Llevant S.A.

El pensament de la
Revista s'expressa només
a través de l'Editorial.

Llucmajor Ciutat: un aniversari molt oportú

Dia 27 de març tingué lloc la presentació, de forma institucional i solemne per part dels màxims responsables municipals, de la commemoració de la concessió del títol de Ciutat a Llucmajor. Sense dubte, el 75^è aniversari (1916-1991) d'aquest esdeveniment bé mereixia una celebració col·lectiva que ens recordàs a totes les nostres arrels més recents i ens mogué a una reflexió, intel·ligent, sincera i responsable, referida al futur de Llucmajor.

La concessió d'aquest títol, més honorífic que altra cosa, es justificava, al document signat per Alfons XIII dia 3 d'octubre de 1916, pel «desarrollo de la agricultura, industria y comercio» de la nostra aleshores vila. Es bo tenir ben present aquesta justificació per tal de dirigir encertadament -mutatis mutandis- la nostra reflexió durant el present any.

Allò que menys hauria d'ésser aquesta celebració és un joc floral, un espectacle buit, o un conjunt d'actes de caire triumfalista. Allò que més hauria de provocar és un conjunt de preguntes i, consegüentment, un conjunt d'actituds noves.

Quina ha estat l'evolució de Llucmajor durant aquests 75 anys? Quins factors -humans, materials i d'altre tipus- han fet possible cada una de les èpoques, bones i dolentes, que omplen aquest llarg període? Què ha mancat: consciència col·lectiva, nivell cultural, empenta empresarial? Quines iniciatives són necessàries cap al futur?

La celebració d'aquesta efemèride, resulta molt oportuna a tots els nivells.

Cal que tothom s'hi senti cridat i, en la lògica mesura, compromès. No hi valen inhibicions ni irresponsabilitats. L'agricultura, la indústria, el comerç, la conservació del patrimoni i de l'entorn, la cultura, els serveis públics, la participació ciutadana, la formació dels recursos humans adients, les alternatives de desenvolupament econòmic, i tantes i tantes coses han d'ésser motiu d' reflexió, debat i actuació.

Es parla de ciutats saludables, de ciutats educatives, de ciutats acollidores, de ciutats a la mesura de l'home, de ciutats per al segle XXI. Aquestes han d'ésser metàfores ben presents a l'hora de promoure actes enguany i obrir línies d'investigació i d'actuació, tant per part de les institucions públiques, privades, col·lectius o persones particulars.

Els grups de treball promoguts per l'Ajuntament tenen prou tasca a fer. La primera és aconseguir, amb corresponsabilització amb els responsables municipals, una motivació general per a la correcta celebració de l'aniversari. La segona dur a terme la seva comesa de forma adequada. La tercera aportar el seu esperit crític, font i mare de totes les iniciatives intel·ligents, per tal d'evitar que aquesta celebració resulti un fracàs.

«Llucmajor de pinte ample» seguirà de ben a prop allò que s'organitzi, col·laborarà decididament, aportarà iniciatives pròpies i, en el moment oportú, avaluarà les aportacions i els resultats.

Molts d'anys per a tots!

L'esforç de tots per a Llucmajor!

Plenari de l'Ajuntament

El Polígon Industrial i un pas peatonal, els temes més discutits

Arnau Tomás

El polígon Industrial i el plet amb Jaume Salvà sobre l'expropiació del pas de peatons a S'Arenal, varen ser els únics temes polèmics discutits en el darrer plenari ordinari celebrat per l'Ajuntament de Lluçmajor.

Sobre el Polígon, el tema de l'aprovació del conveni adicional subscrit per «Gestur Balear» per a la confecció del projecte del Polígon Industrial, projecte que està facturat en 53 milions de pessetes, encara que, segons va precisar Tomás Garcias, «Gestur» vol canviar aquests milions per 14.000 m² del polígon.

L'oposició del PP, aquesta vegada per boca del regidor Sr. Artigues, va dir que no comprenien com es feien tants projectes i despeses sense haver comprat primer els terrenys. Rabasco també es va queixar en semblants termes, afegint que aquests catorze mil metres que demana «Gestur» a canvi de la factura, és una manera d'especular. Tomás Garcias va assegurar que no hi haurà especulació, que és una entitat pública, que fins i tot ven i pot vendre els metres més barats que els valorats per l'Ajuntament. Quant a la demora en la construcció del Polígon Industrial, el portaveu socialista va manifestar que a més dels problemes ja sabuts per la Junta Provincial d'Urbanisme, ara ha sorgit el d'uns alous que era necessari llevar, perquè podrien representar alguns milions de pessetes.

ENTRE TRES I SEIXANTA MILIONS

El tema de la desestimació del full d'apreciació presentada per Jaume Salvà, propietari dels terrenys afectats per l'expropiació del pas de peatons de la zona «Dos de Maig» a S'Arenal i la valoració presentada per l'Ajuntament, també va ser aprovada després d'una llarga oposició de Rabasco sobre la manera com

l'Ajuntament ha portat aquest plet, el qual va ser qualificat d'indignant. En concret, d'aquests 407 metres, Jaume Salvà demana a l'Ajuntament 63 milions de ptes, i el consistori llucmajorer, atenint-se al valor catastral, n'hi ofereix 3.

Entre d'altres temes aprovats figuren l'increment de la taxa de recollida de fems en un 3'9 %; sol·licitud a la Direcció General de Joventut d'una subvenció per equipar el Centre d'Informació Juvenil; i ratificar, amb la Conselleria de Sanitat i Serveis Socials, la subscripció del conveni per a la construcció del Centre de la Tercera Edat a S'Arenal

PLENARI EXTRAORDINARI SOBRE EL POLIGON INDUSTRIAL

«PER UN MALA GESTIO EL POLIGON ENS COSTARA 100 MILIONS MES DEL PRESSUPOSTAT» (Joan Miquel)

En una sessió extraordinària convocada per l'Ajuntament en la qual l'únic punt de l'ordre del dia era sot-

metre a votació l'aprovació de les modificacions de les condicions de compra dels terrenys per al Polígon Industrial, amb el vot a favor de l'equip de govern socialista, Miquel Clar d'Um i Maties Garcies del PSM, i les abstencions del grup popular, va ser aprovat aquest únic tema enormement conflictiu i desagradable, ja que, uns terrenys l'opció de compra dels quals, el més de dos anys, es va estipular en 65 milions, com que aquests milions de compra no s'han fet efectius al propietari, ara aquest en demana 85 en lloc de 65, a més de quatre mil metres de solars completament gratuïts. Tomás Garcias, quan va sotmetre, al consistori aquesta modificació, va dir que només hi havia dues opcions, o bé acceptar l'augment del preu dels terrenys, o dur al tribunal l'opció de compra inicial de 65 milions, amb totes les demores que això suposaria per a la construcció del Polígon, i el seu grup opta per acceptar el nou preu del propietari per no retardar més les obres.

EURO - IDIOMAS
Lluçmajor

*Apreneu idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
nadius i llicenciats*

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 Lluçmajor, Tel. 66 1133

El portaveu del PP, Joan Miquel, va fer història del desenvolupament i de les gestions de l'equip de govern municipal, i les mocions presentades pel seu grup per no demorar més el projecte, a les quals no se'ls va fer cas, entre excuses de tortugues i alous, i ara resulta que s'han de pagar 95 milions més, entre interessos i amortitzacions dels 100 milions del préstec, sense haver comprat els terrenys.

Miquel Clar, d'UM, va donar suport a la proposta socialista, manifestant que en aquest tem s'hi ha mescalt més la política que les ganades de fer el Polígon, que no s'ha de discutir si s'ha fet bé o malament, que s'ha de construir el Polígon perquè el poble el necessita i no serà el

poble qui pagui aquesta diferència de preu, sinó els industrials quan comprin els solars.

Rabasco també va criticar la mala gestió del PSOE en aquest tema, manifestant que a causa d'ella «s'han tirat 100 milions per la borda».

Maties Garcies, del PSM, va dir que sobre aquest assumpte, que en un principi hi havia unanimitat, aquesta s'havia perdut fent política de partit, i que la seva postura és que, entre l'opció primera, perquè el poble ho demana, com es va posar ja de manifest des del primer moment.

En el torn de rèpliques, Tomàs Garcies va dir que s'està utilitzant el tema com a propaganda electoral, per haver sortit a ULTIMA HORA una entrevista criticant la gestió del

govern municipal, encara que va dir «segurament nosaltres fariem el mateix». Quan es va fer menció del retard del projecte, per exemple, que varen tenir els propietaris del Centre de Simuladors de Vol que està justament devora el Polígon, i que segurament «hi havia tantes tortugues com en els altres». Va acabar afegint que totes les despeses del nou augment dels terrenys aniran als industrials que compraran els solars, i que, entre tots, aquests solars seran dels més barats que existeixen en aquests tipus de complexes, a la qual cosa va replicar Joan Miquel que no és veritat que el poble no pagui la mala gestió del PSOE perquè si un industrial és de LLucmajor, aquest indubtablement en surt perjudicat.

El dia del llibre, l'any tirant i la inauguració de la biblioteca a S'Arenal

El 23 d'abril, diada de Sant Jordi i aniversari de la mort de M. de Cervantes i W. Shakespeare, se celebra el Dia del llibre, dedicat a fomentar la lectura i l'interès per la literatura en general. Enguany, a més, arreu dels Països Catalans, se celebra l'Any del Tirant, en commemoració dels 500 anys de l'edició de la novel·la de Joanot Martorell i Martí Joan de Galba Tirant lo Blanc.

Aquestes dues efemèrides seran viscudes a LLucmajor a través d'uns actes que organitza la regidoria d'Educació i Cultura de l'Ajuntament, i que se celebren durant la setmana del 22 al 28 d'aquest mes. A falta de perfilar de tot el programa, podem avançar que inclourà la presentació

d'un seguit de publicacions relacionades amb LLucmajor i que s'han editat recentment. Es tracta dels llibres: **Temps d'ametles** de Josep Sarcès, publicat per la Conselleria de Cultura; **El cens de LLucmajor en el segle XIX**, de Francesc Saez, editat per «Coses Nostres de Cas Concos, i Itinerari urbà per LLucmajor de Miquel Monserrat, publicat per Edicions de Pinte en Ample. Aquesta presentació de llibres es farà dimarts dia 23 a l'Ajuntament.

Per una altra part, commemorant l'Any del Tirant el divendres dia 26 la Casa de la Vila també acollirà un acte sobre el llibre de cavalleries valencià, parlaran Miquel Sbert, Miquel Bezars i Damià Pons i que també comptarà amb la presentació

de l'edició la novel·la que patrocina l'Ajuntament de Gandia i publica el setmanari «El temps».

Igualment, el dissabte dia 27 s'inaugurarà la Biblioteca Pública Municipal oberta en el Carrer de Berga de S'Arenal, una vegada que l'Ajuntament ja ha firmat el conveni amb el Consell Insular per a la integració de la biblioteca dins la xarxa de biblioteques de Mallorca i que ja han arribat els llibres provinents tant del CIM com de les compres de l'Ajuntament. Aquesta inauguració comportarà la dotació del servei de biblioteca i la facilitat de lectura, sobretot per a la població escolar, a la part llucmajorera de S'Arenal.

Maties Garcias

La Palmera
es fasser

Historiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

FOTO ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA
C/ d'Es Vall, 21 - Tel. 66 00 29

Inauguració de la commemoració del 75è aniversari de la concessió del títol de Ciutat de Lluçmajor

El passat dimecres, 27 de març a la Sala d'Actes de l'Ajuntament es va celebrar l'acte d'inauguració de la commemoració del 75è aniversari de la concessió del títol de Ciutat de Lluçmajor

L'acte es va desenvolupar en tres parts:

-Uns parlaments del Sr. Maties Garcias, regidor d'Educació i Cultura, i del Sr. Joan Monserrat, batle de Lluçmajor.

-Presentació i projecció del vídeo realitzat per Estudi 6, Lluçmajor: un espai, una gent.

-Concert pel septet de l'Orquestra Simfònica de Balears «Ciutat de Palma»

I Divertimento (en Fa, KV 138) W.A. Mozart

II Septet (en Mi bemoll major) L.V. Beethoven.

El PCB denuncia les obres de So N'Antelm

El Passat 11 de març, el Partit Comunista de les Balears, en la persona de Manuel Garcia Moreno, va denunciar a l'Administració de Justícia el fet que considera un delictes ecològic: l'EMPRESA ORENOL, S.A. ha començat les obres al complex geriatric de So N'Antelm, amb el perill d'haver eliminat un poblat talaiòtic i dues coves artificials a la zona de «Sa Pleta» pertanyent a la urbanització.

Presentació de l'estudi «Els joves de Lluçmajor»

El proper 18 d'abril, a les 20'00h, tindrà lloc la presentació de l'estudi «ELS JOVES DE LLUCMAJOR: NECESSITATS SOCIOLABORALS I PROPOSTES D'ACTUACIO», elaborat per INTRESS, per encàrrec de l'Ajuntament de Lluçmajor

L'acte es celebrarà al Centre d'Informació Juvenil

Exposició d'art sacre a la Rectoria

Dins la programació d'activitats diverses amb motiu del 75è aniversari de la proclamació de Lluçmajor com a Ciutat, i coincidint amb la Setmana Santa, el grup de «Vida Creixent» de la nostra Parròquia ha organitzat una exposició d'art sacre als baixos de la Rectoria, oberta tots aquests dies de festa i de vacances de Pasqua.

L'exposició, única i singular fins al moment, recull una mostra de l'orfebreria litúrgica i de tots aquells objectes religiosos propis d'una Parròquia: custòdies, reliquiars, caselles brodades amb fil d'or i d'argent, copons, calzes, mantells d'altar... que va des d'elements del Segle XV fins gairebé als nostres dies.

És una exposició que ha merescut tots els elogis per part d'un nombrós públic que durant quinze dies ha tingut l'oportunitat d'admirar la bellesa i qualitat del nostre patrimoni tresor.

Miquel Martí encapçalarà la llista de Convergència Balear

La junta local de Convergència Balear, ha acordat de presentar com a cap de llista, al qui fou tinent batle d'urbanisme, Miquel Martí Truyols i el seguiran en els primers llocs: Josep M. Luna, Joan Salvà, Llorenç Ginart, Rafel Gòmez i Sonia Ruiz; aquest són en principi els sis primers de la llista i en dates pròximes es donarà a conèixer la llista completa, la qual comptarà amb: Guillem Barceló, Pere Alov, Pere Martí, Arturo Para, etc.

Maria A. Noguera Barceló exposa a Santanyí

L'artista llucmajorera Maria A. Noguera Barceló ha aconseguit un altre notable èxit, en aquest cas a la vila de Santanyí, on durant la Setmana Santa mostrarà la millor part de la seva obra al Casal de Cultura de «La Caixa».

Ja són un bon nombre d'exposicions duites a afecte i bastants els premis aconseguits a Maria Antònia.

Enhorabona.

B.S.

Estudiants de filologia catalana de les dues alemanyes visitaren Lluçmajor

Un grup d'universitaris centreeuropeus visitaren Mallorca el passat mes de març per realitzar un viatge cultural organitzat per la Conselleria de Turisme de la Comunitat Autònoma.

Tots ells eren estudiants de Filologia Catalana, i venien de la República Democràtica Alemanya, de la República Federal Alemanya i d'Aus-

tria.

Realitzaren diverses visites culturals als municipis mallorquins de Campanet, Alcúdia, Inca, Manacor, Lluçmajor... A Lluçmajor foren rebuts a la Sala d'Actes de l'Ajuntament on sostingueren un col·loqui amb el regidor de Cultura Maties Garcies i s'interessaren especialment per la situació política del municipi.

Dinar de quintos i quintes del 55

El passat dia 17 de març es reuniren al club Nàutic de S'Estanyol els Quintos i Quintes nascuts l'any 1934 per celebrar un dinar de companyonia i de sarau i de festa. Tots acudien convidats amb la glosa de n'Antoni Garau la qual deia així:

Es gust de convida-vos tenim,
de dinar se tracta,
quintos i quintes del cinquanta-cinc
nats l'any trenta-quatre.
per recordar tal recordança
¿per què no hi veniu?
amb paella, si en teniu,
per celebrar-ho amb alegria i esperança.
Una missa se celebrarà
al Convent devers migdia
per a qui vulgui honra
els qui han passat a millor vida.

Un quinto ha glosat
que sempre serà quinto,

no ha duit mai cap cinto
perquè no ha estat soldat.

Candidats a llista electoral del PSOE

Amb gran profusió d'aplaudiments va acabar l'Assemblea de l'Aggrupació Socialista de Lluçmajor PSOE en la qual es va decidir la llista de components que els representaran a les pròximes eleccions municipals. En aquesta Assemblea celebrada el passat 2 de març es va veure que no hi havia cap problema en la discussió de la possible llista i sí que hi havia moltes ganes de continuar convenent al poble de Lluçmajor que una bona gestió de l'Ajuntament Socialista justifica en gran mesura el seu vot.

La llista aprovada va ser la se-

güent:

- 1.- Joan Monserrat
- 2.- Tomàs Garcias
- 3.- Manuel Valenzuela
- 4.- Margalida Salvà
- 5.- Domingo Aguiló
- 6.- Joan Caldés
- 7.- Rafael Morales
- 8.- Joan Gamundí
- 9.- José Oliva
- 10.- Antoni Crespi
- 11.- Manuel Pozo
- 12.- Magdalena Garau
- 13.- Francisca Garau
- 14.- Isabel Romo
- 15.- Elías Lucena

16.- Julià Pacheco

17.- José Sacarès

SUPLENTS:

18.- Francisco Jaume

19.- Joan Garau

20.- Jerònima Tomás.

Unes emotives paraules del batle de Lluçmajor, i un altre cop candidat, Joan Monserrat, varen posar punt final a l'Assemblea; va animar a tots a participar en la pròxima campanya electoral per continuar treballant en una transformació social on el ciutadà la sent més a prop: en el seu Ajuntament.

M. Garau

La ministra de quefers socials a Lluçmajor

Matilde Fernández, ministra de quefers socials, quasi recent confirmada en el càrrec després de la darrera remodelació del Govern duita a terme per Felipe González, va viatjar dilluns dia 25 de març a Mallorca. Quasi al final de jornada de l'estància mallorquina va efectuar una aturada a Lluçmajor, anant de camí cap a l'aeroport de Sont Sen Joan.

A darrera hora de l'horabaixa, sota una pluja incessant, Matilde Fernández va arribar a l'Ajuntament on va ser rebuda pel batle, Joan Monserrat, membres del consistori, el senador Antoni Garcias i responsables del col·lectiu de la tercera edat. Després d'uns moments de conversa devora els gegants, En Miquel i Na Càndida, es va decidir a causa de les adverses condicions metereològiques, suspendre la visita al solar que albergarà el futur edifici de Serveis Socials.

Seguidament, i quasi a contrarellotge, la ministra es va dirigir al carrer Historiador Terrassa. En les dependències del Centre de Formació Ocupacional «Migjorn» va recórrer totes les aules departint amb l'equip educatiu i amb els alumnes —nins i joves amb disminució psíquica— als quals es forma i educa per a integrar-los laboralment.

Matilde Fernández va ser informada dels detalls de la creació del centre per iniciativa de l'INTRESS, amb una subvenció del ministeri de Quefers Socials i amb la col·laboració de

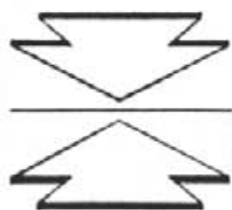
l'Ajuntament de Lluçmajor. La institució és comarcal, i abarca al mateix temps que omple una llacuna en una zona que no tenia cap tipus de recursos per als minusvàlids.

La ministra, malgrat les reiterades indicacions dels seus secretaris recordant-li la pròxima sortida de l'avió amb destí a Maó, va trobar uns minuts per intercanviar opinions amb els responsables educatius del centre i quasi amb tots els alumnes. El batle va explicar a la ministra de Quefers Socials que es tractava dels locals d'una antiga fàbrica de sabates i que ara complien funcions d'aules-

taïler per a la formació dels minusvàlids psíquics.

La jornada mallorquina de Matilde Fernández havia començat a Palma per visitar també Manacor, Felanitx i finalment Lluçmajor. La ministra es va acomiadar del batle i va lamentar el dia tan plujós que havia trobat quan esperava un dia assolellat i agradable i, seguidament, sortia ràpidament en el cotxe oficial i així va posar punt final a la visita de rampejada a la nostra ciutat.

Francesc Verdera

**CENTRE
DE
RECONeixEMENT
MEDIC - PSICOLÒGIC**

ANTONI ISERN OLIVER

LLUCMAJOR

Carrer Antoni Garcias, 1-a (damunt Ca's Notari)

**certificats
mèdics per a
permís de conduir i
llicència d'armes**

HORARI:
Dilluns i Dijous de 16,30 a 21 h.

S'Arenal

S'Arenal consolida la seva romeria

Tomeu Sbert

La nostra zona arenalera, eminentment turística, s'uneix a tants de pobles de l'illa que aquestes passades festes de Pasqua o Dia de l'Àngel, celebren una romeria, diada de pancaritat, un peregrinatge on tot és festa i divertiment. Per això, s'Arenal, l'any passat a iniciativa de la revista «S'Unió de S'Arenal» i amb l'empar de la Parroquia i moltes de col·laboracions d'entitats i grups culturals, celebrà per primera vegada aquesta diada. Unes trescentes persones acudiren a la cridada dels organitzadors. També tenia lloc un recital de poesia.

El lloc elegit per acudir a aquesta jornada de bulla i esparciment, fou els entorns del «Torrent de Ses Set Boques», a un mig quilòmetre del casc urbà, lindant els terrenys de l'Aquacity i caminant per l'antiga línia fèrria. Un pont arquitectònic conjunt d'arcades construït l'any 1915 i inaugurat, per al pas del tren, un any després. Dies en que també d'abril. En sortir al carrer aquesta revista, la festa ja estarà feta. Falta que acompanyi el bon temps. Perquè el que es diu la part organitzativa està funcionant al màxim i tot indica que l'esmentada romeria s'està consolidant i que de cada any anirà a més.

Si la festa del Santuari de Gràcia té més bé un caire d'actes el dematí, aquí a S'Arenal la major part es fa l'horabaixa.

Si bé tot comença amb una missa a l'església pa-

rròquia a les 11'30 hores. Després de l'acte religiós, a peu, sortida desde la Plaça de l'Estació, camí del lloc esmentat, amb acompanyament de les típiques xeremies.

Ja al «Pont de Ses Set Boques» jocs per a nins i nines i ball de bot a rompre. I ¡novetat!, enguany dinar per a tothom (amb un tiquet), una paellada per devers cinc o siscentes persones, postres i sortejos. «Una vegada feta la digestió, com diu el programa, i sense fer horeta», «El Recital de Poesia», coordinació confiada a aquest informador. Actuació, a més, del «Cor Mixt de Lluçmajor» i recitació de poemes a càrrec de Jaume Alzamora, Tià Vallespir, Sandra Tuel, Aina García, Adolfo de Villarroya, Mateu Monserrat, Magdalena Servera, Paquita Cañellas, Marta Jaume, Bartomeu Sbert, Carme Martínez, Juan Perelló, Damià Tomàs i algun altra.

En el transcurs de l'acte poètic, entrega d'una placa donada pel Consell Insular de Mallorca, a Joana Mestre Caldentey per haver estat anomenada persona destacada a s'Arenal, en una festa de la Premsa Forana.

NOTICIES BREUS

Un finlandès, Hari Kolsinen, fou el triomfador del «XII Marathó Platja de Palma», en un temps de 2 h. 33 m. 20 s. en una diada de vent i pluja, la qual cosa restà participació a la

carrera i assistència de públic.

En veterans guanyà Antoni Jurado (Mallorca) en un crono de 2-39-09 i en femeníns era primera una estrangera afincada a Mallorca, Verna Lynnwill en 3-18-19. Sortida i arribada a la Plaça de les Meravelles ciutadana.

La perllongació del carrer Mar de Aral, part s'Arenal-Ciutat, se segueix retrassant. El preu sol·licitat per als afectats ha estat desorbitat i l'Ajuntament de Ciutat optà per expropiacions d'algunes parcel·les. Son Verí Nou disposarà el 1992 d'un centre de cirurgia plàstica. Andreu Caballero de Segovia que dues vegades ha participat a la prova-aventura París-Dakar s'està preparant per acudir per tercera vegada ja peu!. Ja ha començat els entrenaments. Enguany, el desembre, el final d'aquesta carrera serà a Ciutat del Cabo i no a Dakar com sempre. Les obres previstes per aquest hivern a primera línia no s'han realitzat.

No hi ha notícia sobre la possible construcció d'un nou port esportiu a l'altura de Son Verí Nou i carrer Recalde de Cala Blava.

Les obres del centre de salut i camp de golf de «Son Antem» segueixen a bon ritme. Un complex d'important magnitud.

L'equip del U.D. Arenal no es recupera i està rondant actualment els llocs propicis a baixada de categoria o promoció. Els davanters són quasi totalment ineptes davant la

porteria contrària. Nou partits, el U.D. Arenal, ha perdut per 1-0. Llamentable això de la baixa classificació.

Ja que l'Ajuntament de Lluçmajor construí un bon terreny de joc: s'estan millorant les instal·lacions i quasi acabada una tribuna coberta per devers 800 persones comodament assegudes.

La finalització de la guerra del Golf Pèrsic significà moltes bones esperances per una bona temporada turística...

L'anunci de vagues per devers l'aeroport de Ciutat ha refredat aquelles lògiques il·lusions. La gent sap quan arriba a Mallorca, però no pot estar ben segura de quan podrà retornar a ca seva.

Antoni Font Fluixà, un dels components en la remodelació gerencial de l'Associació d'Hotelers de la nostra zona, es troba greument malalt i amb poques esperances de recuperació. Ho lamentam i feim pregàris per la seva recuperació. Deu ens colti.

Dia 1 de maig obrirà novament les portes Aquacity, el major parc aquacity del món, ubicat precisament al terme de Lluçmajor.

Els comentaris sobre el futur polígon industrial llucmajorer són de diferent tipus. El lloc elegit es Son Noguera i Son Hereu, entre s'Arenal i Lluçmajor.

Maria Teresa Rattier ha estat guardonada per Radio Mallorca.

I fins d'aquí una mesada, estimats amics.

Llucmajor, 75 anys com a Ciutat

El 3 d'octubre de 1916 Alfons XIII atorgava el títol perquè reconeixia «el creixent desenvolupament de l'agricultura, indústria i comerç».

El Reial Decret del Ministeri de la Governació on el Rei Alfons XIII atorgava el títol de ciutat a Llucmajor deia textualment:

«Queriendo dar prueba a mi Real aprecio a la Villa de Llucmajor provincia de Baleares, por el creciente desarrollo de su agricultura, industria y comercio y su constante adhesión a la Monarquía, vengo en concederle el título de Ciudad. Dado en Palacio a tres de Octubre de mil novecientos diez y seis. Alfonso. El Ministro de Gobernación: Joaquín Ruíz Jiménez. De orden de S.M. lo comunico a V. para su conocimiento, el de la Corporación de su presidencia y demás efectos. Dios guarde a V. muchos años. Madrid 3 de Octubre de 1916, J.R. (Rubricado) Sr. Alcalde Presidente del Ayuntamiento de Llucmajor».

En aquell 3 d'octubre del 1916, la corporació municipal llucmajorera era presidida per Antoni Catany. El polític lliberal veia com la petició i les gestions que, sense cap dubte, foren ben realitzades per Alex RosSELLÓ, diputat per Mallorca i titular del Govern Civil de Madrid.

Es podria afirmar que les relacions de Llucmajor amb el monarca s'havien iniciat 12 anys abans, quan Alfons XIII, després de dos anys de la seva coronació, el 22 d'abril del 1904, va viatjar al terme municipal llucmajorer per visitar la fortificació militar del Cap Enderroc.

A les 3'45 va desembarcar al mollet de S'Arenal, acompanyat pel president del Consell de Ministres, Antoni Maura (fill adoptiu de Llucmajor) i pels titulars dels ministeris de Guerra i Marina. El Monarca fou rebut amb tots els honors i un arc triomfal on figurava una inscripció al.lusiva per expressar l'adhesió del municipi al Rei d'Espanya.

Tota la corporació municipal esperava impacient a la instal·lació nàutica del mollet, amb el batle Miquel

Puig Salvà al front, mentre que una multitud de llucmajorers i curiosos aclamava el Monarca. La fugacitat d'aquella visita fou objecte de múltiples comentaris, reflectits també a la quarteta popular recordada encara:

«Quan el rei desembarcà
a sa punta des Mollet,
va prendre es carruatget
i no se deixà mirar».

Els anys que precediren a la concessió del títol de Ciutat, les cròniques municipals assenyalen d'altres capítols de la petita història que relaciona la persona del Monarca amb Llucmajor. Així, el 20 de maig del 1906 per indicació del batle, Antoni Catany Salvà, s'acordava de celebrar festes públiques amb motiu de les projectades nocces del Rei i de repartir als pobres una ajuda extraordinària en efectiu.

El 20 d'abril del 1913, el batle, Llorenç Círerol Pons informava a la corporació municipal de l'antemprat que el dia 23 del mateix mes sofria Sa Majestat d'haver dirigit un telegrama al majordom de Palau, preguntant que transmetés la seva humil felicitació per haver sortit il·lès, amb enèrgica protesta pel lamentable sucès i manifestant la inquebrantable adhesió de Llucmajor al trono.

Per altra banda, el 18 de juliol del mateix any Llucmajor rebia amb entusiasme popular la visita de dona Isabel de Borbó, tia del monarca, la qual arribava a la ciutat acompanyada de Nicolau de Cotoner i de Verí, la Senyora Margot Beltran de Lis i el compte de Sallent. Isabel de Borbó va inaugurar l'estació telegràfica i, en el petit despatx, escrivia a mà el telegrama següent, dirigit al Rei: «S. Idefonso. El pueblo de Llucmajor te ofrece su lealtad al inaugurar su gabinete telegráfico. Isabel».

I després que Llucmajor estrenàs el títol de Ciutat i amb motiu del nomenament dels Reis com a Batles Honoraris de Madrid, Pere Antoni Mataró com a batle formulava al Consistori la proposta d'atorgar-los aquest mateix nomenament per part de la corporació llucmajorera.

L'acta de la sessió diu textualment que «el acuerdo se adoptó por unanimidad y aclamación, rindiéndose con ello una prueba de estimación y adhesión sincera a los Monarcas». El nomenament es va comunicar als Reis mitjançant un pergami, i fou entregat per una representació de l'Ajuntament integrada per Antoni Salvà Salvà i Miquel Munar Calafat, els quals es desplaçaren a Madrid.

Francesc Verdera

Eh, jove! Això t'interessa... El règim «Au-Pair»

La feina d'Au-Pair és una de les més utilitzades per poder passar una temporada més o menys llarga en un país estranger per tal d'aprendre o aprofitar el coneixement de la seva llengua.

A Europa, el sistema «Au-Pair» està regulat per unes normes fixades pel Consell Europeu de Joventut. També existeix un acord europeu sobre la col·locació «Au-Pair», aprovat a Estrasburg, el 24 de novembre de 1969, i signat per varis països, entre ells Espanya. Aquest acord va entrar en vigor a Espanya el 12 de setembre de 1988.

Esser «Au-Pair» consisteix en passar una temporada amb una família estrangera la qual proporcionarà allotjament i manutenció de forma gratuïta a canvi de que el/la jove que segueixi aquest règim tenguí cura dels nins i s'ocupi d'algunes tasques domèstiques.

Per esser «Au-Pair» s'han de reunir una sèrie de condicions, segons les normes fixades pel Consell Europeu de la Joventut, de les que cal destacar;

-Tenir una edat preferible entre els 17 i els 30 anys, límits que poden variar segons el país;

-és aconsellable tenir coneixements de l'idioma parlat al país escollit;

-duració mínima de 3 mesos, encara que, pel general, les famílies prefereixen una estància superior.

Com a qualsevol treball, els/les Au-Pair tenen uns drets i unes obligacions.

De les obligacions cal dir que, a canvi de l'estància a la casa, el/la jove ha de participar en les tasques domèstiques i ha de tenir cura dels infants, amb un màxim de dedicació de cinc hores diàries, i també si els pares surten el vespre.

Dels drets cal destacar que es té dret a l'allotjament gratuït així com a la manutenció. Sempre que sigui possible, el/la jove ocuparà una habitació individual i menjarà amb la família. Es té dret també a percebre una remuneració mensual. Disposarà d'un dia lliure a la setmana com a mínim, havent d'esser, al menys un al mes, en diumenge. També disposarà de temps suficient per assistir a cursos de llengua.

Darrerament, degut a l'increment de joves que desitgen acollir-se al règim Au-Pair i als descens de places ofertades, es dona preferència als/a les joves que reuneixen les següents condicions, molt més concretes que les fixades pel Consell Europeu de Joventut:

- coneixement de l'idioma;
- edat preferible entre 18 i 22 anys;
- dispots a acceptar qualsevol zona del país;
- amb experiència provada de treballs domèstics i cura d'infants;
- no fumar o estar disposat a deixar-ho en el sí de la família acollida;
- estar disposat a treballar amb qualsevol tipus de família;
- sol·licitar l'estància ininterrompuda per 6 mesos.

En darrer lloc, és aconsellable fer-se amb una assegurança particular de malaltia i accidents, encara que en el país receptor existesqui conveni amb la Seguretat Social.

Per fer-se Au-Pair cal adreçar-se a una agència que gestioni aquest servei. Si s'escolleix una agència d'Espanya, aquesta tramitarà tots els papers necessaris i se'n cuidarà de cercar la família a canvi d'una retribució entre les 10.000 i les 20.000 pts, segons l'agència. Els tràmits duren un parell de mesos. Les despeses del viatge sempre corren a càrrec de la/el jove.

Si voleu més informació sobre aquest tema, podeu posar-vos en contacte amb el CIJ (carrer de Sa Font, 18 Lluçmajor, T. 66 25 12).

Joana M' Xamena Matamalas
Centre d'Informació Juvenil

1916 **75** 1991
ANYS CIUTAT

L'AJUNTAMENT DE
LLUCMAJOR CONVIDA
TOTES LES PERSONES,
ENTITATS I
ASSOCIACIONS DEL
TERME MUNICIPAL DE
LLUCMAJOR A
PARTICIPAR EN ELS
ACTES COMMEMORATIUS
DEL 75^è ANIVERSARI DE
LA CONCESSIÓ DE TÍTOL
DE CIUTAT A LLUCMAJOR

AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR
COMISSIÓ DEDICACIÓ I CULTURA
SERVEI D'ACCIÓ CULTURAL

Gaspar Oliver: candidat del Partit Popular

De Palma a la vila

Gaspar Oliver és la cara jove del Partit Popular a Lluçmajor. I tanmateix ben proveïda d'experiència. Vuit anys al front de la primera Conselleria d'Indústria d'un Govern Balear autònom l'avalen. Ara torna al seu poble amb la dedicació de qui vol ser-ne el balte. I possibi-

litats no en manquen a aquest home, que afirma conèixer les limitacions inherents a la política municipal en un país on els ajuntaments ostenten unes competències i uns pressuposts ben magres. Tanmateix, afirma, sempre queda la gestió. I en aquest camp pensa que l'elector pot

detectar les diferències entre les distintes ofertes electorals. Demostrar que els socialistes han gestionat malament la cosa municipal i convèncer-nos que ell i el seu equip ho farien bastant millor serà la seva feina durant el mes i mig que ens separa de les eleccions.

Antoni Llompart

FABRICA DE JOIERIA GARAU (Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

**FILIGRANES, CORDONCILLOS,
GRANET I REPRODUCCIONS DE
JOIES ANTIGUES MALLORQUINES
ESPECIAL COMUNIONS**

Llistes de Noces, Comunions i Naixements

C/. Born, 29

Tel. 66 04 03

-Quan decidires presentar-te com a candidat a l'alcaldia?

-La decisió la vaig prendre a principis de febrer de l'any 90, durant un viatge a Brussel·les amb el president Canyelles. Durant una conversa amb el president, en un vol de dues hores, parles de moltes coses, del futur de Lluçmajor i de la Comunitat. Aleshores vàrem creure de mutu acord que seria positiu que vengués a assumir aquest repte de l'alcaldia de Lluçmajor. Fa vuit anys que me dedic al govern i crec que ja ha arribat el moment de poder-me dedicar al meu municipi amb tota la meva marxa i tota la meva il·lusió. Encara que això no vol dir que jo limiti tota la meva futura vida política dins del terme de Lluçmajor. Però sí que era una cosa que me feia molta d'il·lusió, perquè hem de recordar que jo me vaig veure en política anant a les generals del 82, vaig continuar a les autonòmiques del 83 i me vaig veure de Conseller d'Indústria sense tenir cap tipus d'experiència política. I això no només jo, perquè aleshores la gent del partit poca experiència de govern teníem. Per tant, jo no he passat mai per un ajuntament i me fa molta d'il·lusió venir aquí a l'Ajuntament de Lluçmajor.

-Diuen que hi ha un gran interès, en el PP, per recobrar i guanyar els ajuntaments de la badia.

-És cert que hi ha interès per part del PP en recobrar i guanyar els ajuntaments de la badia, el de Lluçmajor, el de Palma, i el de Calvià. Però també altres ajuntaments on els batles eren del PP i que vàrem perdre per mocions de censura, com el d'Alcúdia.

ELS SOCIALISTES NO HAN SABUT GESTIONAR ELS PRESSUPOSTOS

-Has enviat una carta a tots els electors del terme de Lluçmajor. Allà dius que des de la Conselleria sempre has mirat per Lluçmajor. En que se traduiria aquest interès pel teu poble?

-Encara que faci feina a Palma, a la Conselleria, i hagi viscut els primers anys de casat a S'Arenal, ja en fa més de cinc que visc a Lluçmajor. Som el president del Partit Popular de Lluçmajor des de l'any 82 i lògicament conec els problemes no només del Municipi sinó també de l'Ajuntament, ja que aquests darrers quatre anys hem participat molt activament de tota la problemàtica de l'Ajuntament, molt units amb el grup municipal. Aleshores, amb aquesta carta allà que he volgut fer ha estat anunciar als electors de Lluçmajor que havia pres aquesta determinació de deixar el Govern i els dic que a partir d'aquest moment me pos a la seva disposició per fer feina a l'Ajuntament.

-Com veus el consistori que ara surt, en podries fer un balanç?

-Tal vegada no me correspon a mi fer un balanç del que ha estat aquest consistori, perquè no hi ha estat. Per a mi la gestió de l'Ajuntament ha estat qualificable per la mateixa falta de gestió. Hem denunciat que les inversions, pressupost darrera pressupost, anaven disminuint quan el pressupost anava augmentant, i per una altra part creixia la despesa corrent.

Entenem que Lluçmajor, amb el terme municipal més gran de Mallorca, té vint-i-dues urbanitzacions, amb unes necessitats d'infraestructura molt importants. L'Ajuntament, per resoldre problemes greus de qualitat de vida, hauria de fer la recepció de moltes d'aquestes urbanitzacions, de mutu acord amb l'urbanitzador, i dotar-les de les infraestructures necessàries, sobre tot aigua i clavegueram.

Però sobre tot s'han de conservar les infraestructures existents, com per exemple la de S'Arenal, on cada estiu donam aquest espectacle tan

deplorable quan se romp el clavegueram i surt aquesta aigua bruta, per no dir una altra cosa, a la primera línia.

També podríem parlar de moltíssims de temes que no s'han duit a terme, com el polígon de Lluçmajor, la inversió que hi ha prevista a S'Arenal, que difícilment no se podrà dur a terme perquè no s'han complert els plaços, i moltes d'altres que han quedat a mig fer perquè els projectes han quedat adormits i els papers no s'han fet córrer.

EL BATLE HA INCOMPLIT UN CONVENI AMB INDÚSTRIA

-Has parlat del polígon industrial. Des de l'Ajuntament han criticat l'actuació de la conselleria d'Obres Públiques dient que havia posat més emperons al projecte dels que realment eren necessaris i justificables.

-He de dir amb rotunditat que això no és així. L'Ajuntament va presentar el pla a la Comissió Provincial d'Urbanisme, per ses exactes, el mes de juny de l'any 90. Allà detectaren una sèrie de deficiències del Pla, que varen ser subsanades i el projecte se va aprovar definitivament el novembre del mateix any amb una prescripció, i era que havien de fer un pla de trasllat de les tortugues abans d'iniciar les obres.

-Ha sortit tots aquests mesos la qüestió del simulador del vol de Son Noguera. Hi ha hagut fregades

amb l'Ajuntament per qüestions d'electoralisme?

-Electoralisme? Per la meua part no. Friccions? No n'hi ha hagudes, però n'hi podria haver: Perquè nosaltres, al Govern, vàrem firmar un conveni amb el batle pel qual es comprometia a incloure els terrenys el simulador dins del polígon, i això no s'ha fet. Igualment se comprometia en el termini d'un any a donar accés directe al complexe a través del polígon i no de la carretera; això és evident que no s'ha fet perquè el polígon no està. I el batle també se comprometia del cap d'un any a dotar el simulador de tots els serveis d'infraestructura, de vial, d'electricitat, d'aigua depurada i d'aigua corrent, i això tampoc no s'ha fet. No obstant això nosaltres vàrem fer la depuradora, per evitar qualsevol problema de contaminació i poder tirar aquestes aigües ja depurades. De totes formes no hem denunciat el conveni, però si que podem dir clarament que l'Ajuntament no ha complert el conveni que tenia signat amb la conselleria i, més concretament, amb Foment Industrial.

DEDICACIÓ TOTAL I PLENA A LLUCMAJOR

-El fet que deixis la conselleria per presentar-te com a batle de Lluçmajor deixa una mica enlaire el teu futur polític. Si no sortissis batle, que faries?

-Jo tenc la il·lusió i el convenciment de sortir batle. En el cas hipotètic que no hi sortís, jo quedaria a Lluçmajor. És a dir que jo estic disposat a fer tota la meua feina com a polític a Lluçmajor i a dedicar-m'hi amb plenitud, perquè entenc que estic assumint un compromís. Jo el que no faria de cap de les maneres seria, en el cas hipotètic de no sortir batle, dimitir; o bé no dimitir i dedicar-me a fer feina en el Govern o a una altra institució. És a dir que jo véc a Lluçmajor amb el compromís de no estar a la pròxima legislatura dins del Govern sinó a dedicar-me, únicament i exclusivament, al que és Lluçmajor. Dedicació total i plena a Lluçmajor, no hi haurà cap altre càrrec polític.

Joan Monserrat, cap a la reelecció

Joan Monserrat i Mascaró, l'actual batle de Lluçmajor se sent molt satisfet de la tasca realitzada aquests anys

de govern i per això creu que és oportuna la seva presència com a cap de llista del PSOE.

1.- Ens podríeu fer un balanç d'aquests 4 anys de govern municipal?

-Crec que la nostra gestió ha estat clara, com ha de ser la gestió municipal, i fortament positiva.

Per una banda s'han creat una sèrie de serveis inexistents que ajuden el desenvolupament de la vida ciutadana. Recordem: Centre Jovent, C. Migjorn, Serveis Socials, transport de minusvàlids, ajuda a domicili, Promoció esport (cursos), biblioteca, assessoria lingüística, Servei d'Acció Cultural... tots ells dins l'apartat de benestar social.

Per l'altra, podem anomenar una llarga llista d'obres ja finalitzades o bé encara en procés: Creu Roja, guarderia infantil de s'Arenal, llar de la 3ª edat de s'Arenal, piscines, ampliació ronda, asfaltat de carrers de Lluçmajor, S'Arenal i urbanitzacions, i 10 obres més d'embelliment de la zona de s'Arenal realitzades en col·laboració amb la Conselleria de Turisme.

Esper que el poble coneixerà i tindrà en compte la feina feta de cara a les properes eleccions.

EL MEU EQUIP ÉS COMPETENT I REPRESENTATIU DE LA NOSTRA SOCIETAT

2.- Com vos sentiu personalment? I el vostre equip?

-Jo em sent bé, entusiasmat per veure el final de les obres començades. Això seria per a mi una gran alegria. Quatre anys són curts per dur a terme tots els projectes; per això pens que és menester fer esforços per aconseguir la confiança del poble, que ja ens coneix, i repetir una nova legislatura.

El meu equip és competent i representatiu de la nostra societat. Un cop més està disposat a treballar i continuar en la línia de sempre, fer

les coses ben fetes.

3.- Quins problemes heu tingut per governar en minoria? (l'afer Rabasco, la fuga d'en Manresa...)

-Governar en minoria requereix, com és natural, el suport d'altres partits, en el nostre cas PSM i UM. Jo crec que s'ha format un bon grup, el qual sempre ha participat de les iniciatives del nostre partit, sense perdre cap dels dos les seves característiques ideològiques, que hem sabut conjugar entre tots per fer una bona gestió municipal.

El tema de les persones que passen d'un partit a l'altre i de les friccions que he tingut, el deix perquè el jutgi la història.

4.- Com valorau la tasca de l'oposició?

-No m'agrada jutjar els altres partits polítics; crec que qui els ha de valorar és l'electorat. Sé que sovint els partits polítics tenen el costum de criticar els altres per donar realç a la seva obra. Jo no juc amb aquestes cartes, preferesc que sigui el poble

qui jutgi.

TENIR UN CAMP DE GOLF NO ÉS UN ABÚS

5.- Com és que un batle ecologista, defensor de s'Estalella no se pronuncia sobre el camp de golf de So n'Antelm?

-Defensor la natura, l'entorn és una necessitat que he manifestat moltes vegades i continuu pensant de la mateixa manera.

Quant al camp de golf i el centre geriàtric de So n'Antelm, supòs que es dona per fet que qui em fa la pregunta està en contra dels camps de golf. Pens que tenir dins el nostre municipi un camp de golf no és un abús, tampoc no ho seria que en aquests moments hi hagués cinc urbanitzacions.

Les prestacions que ofereix (aigua depurada per regar, assistències gratuïtes, preservació al màxim de l'entorn, restauració de contruccions velles, barraques, cases, porxades, etc.) són interessants, i a més hi ha una certa demanda d'aquestes activitats esportives. Pens també que serà una manera més de promocionar el turisme de certa qualitat.

6.- Confiau de tornar esser batle?

-Hi ha un refrany que diu: «Els confiats van a l'infern»

Jo no diria mai «confiar» sinó «desitjar». Efectivament, ho desig, entre altres coses i com he dit al principi, per continuar les obres començades i veure-les acabades i en funcionament.

7.- Vos fan por els partits nous? I l'estirada d'ASI a s'Arenal?

-Por no crec que hagi motiu ja que si surten nous grups serà l'electorat qui votarà en pro o en contra.

Catalina Font
Coloma Julià

Maties Garcias:

«Si el PSM no existís, l'hauríem d'intentar»

Maties Garcias Salvà és el candidat del PSM a la batlia de Lluçmajor per a les pròximes eleccions municipals. A més, ha estat durant quatre anys regidor de l'actual consistori i Tinent Batle de Cultura. Aquest personatge polític és, doncs, indicat per a fer balanç, per una banda, i per a parlar del futur ajuntament, per l'altra.

-Després de quatre anys de gestió municipal en l'àrea de cultura, quines coses han canviat en el poble?

-El PSM ha intentat demostrar que la gestió cultural i educativa és important dins la vida d'un poble i d'un Ajuntament. Des de la cultura i l'educació es fa feina perquè un poble tengui una personalitat pròpia i un comportament més civilitzat. Aquestes coses, a la llarga, perduren i conformen la fesomia col·lectiva. A més, no sempre es fa una feina per a les «minories», sinó que des de l'àrea de cultura de l'Ajuntament s'organitzen les festes populars, les fires, les cavalcades de reis, els carnivals... i això té molta incidència sobre un públic nombrós i variat. Com a regidor també he treballat amb les escoles dotant-les de millors materials en el cas dels col·legis públics i oferint serveis pedagògics, subvencions per a activitats, publicacions i vídeos didàctics, etc.

-Quan vos presentàreu a les eleccions fa quatre anys éreu coneguts com «els joves». Des de llavors, ha canviat res en el partit que representes?

-Crec que bastanta gent pensava que el PSM seria un partit que només veuria la part negativa de les coses i que, des de l'oposició, sempre diria «no» sense presentar alternatives. Durant aquests quatre anys s'ha volgut demostrar que el PSM també sap governar i que si es presenta a les eleccions és per treballar en favor del poble, sense deixar de dir «no» quan fa falta.

S'HAN INICIAT OBRES I REALITZACIONS DE CAIRE SOCIAL MOLT IMPORTANTS

-Com avalues la política de l'Ajuntament durant l'actual legislatura?

-En general pens que ha estat bona. S'han iniciat obres i realitzacions de caire social molt importants i necessàries. El Consistori no ha quedat paralitzat per disputes internes, si bé no tothom —fins

i tot dins els partits amb responsabilitats de govern— ha treballat amb la dedicació que era necessària. No tot quan s'ha fet representa la línia del PSM però hem de tenir en compte quins eren les circumstàncies: només un regidor nacionalista, necessitat d'equilibri amb la dreta, populisme demagògic d'un regidor, etc. Per altra part, s'ha de dir que els regidors amb responsabilitats de govern hem de compartir la nostra activitat professional amb la política i això sempre lleva dedicació a l'Ajuntament, que s'ha de suplir amb altres esforços personals.

-Quins aspectes han quedat pendents tant a Lluçmajor com a S'Arenal?

-Acabar la major part de les obres començades o projectades: ronda de Lluçmajor, pla d'embelliment de S'Arenal, centres de la tercera edat a Lluçmajor i S'Arenal, guarderia infantil a S'Arenal, etc. Dins les seves competències ha quedat enllestida la biblioteca pública de S'Arenal i la sala d'actes culturals i l'arxiu municipal de Lluçmajor que eren les obres que m'havia proposat, a part de les activitats i altres feines fetes durant el meu

mandat.

-Quins creus que són els punts diferencials del PSM respecte als altres partits que concorren a les eleccions?

-Si el PSM no existís, l'hauríem d'inventar. A Mallorca és imprescindible tenir un partit mallorquinista, d'esquerres i ecologista per tenir més capacitat d'autogovern, sense dependre de Madrid, i per fer fora el caciquisme i evitar la destrucció de l'entorn i el medi ambient de l'illa. Llastimosament hi ha gent que simpatitza amb aquests postulats, però que no té coratge o possibilitat de defensar-los públicament, i això limita la nostra acció. Dia 26 de maig no només votarem per a les eleccions municipals, sinó que també ho farem per al Parlament Balear, on el PSM ha d'estar ben representat i, fins i tot, ha d'intentar conformar un govern nacionalista, ecologista i socialista.

S'HA DE RESOLDRE EL PROBLEMA DE L'AIGUA RESIDUAL

-Quines són les prioritats que s'haurien d'escometre en el pròxim govern municipal?

-S'han de dur a terme els projectes començats i se n'han d'emprendre de nous. Crec que s'hauria de dur a terme un pla d'embelliment i de dotació de serveis a Lluçmajor: creació de zones verdes, restauració de façanes i monuments, eliminació de bassos i cables elèctrics, etc. Tampoc s'ha d'oblidar la qüestió ecològica i urbanística: hem de continuar defensant S'Estalella, s'ha de posar fi a la construcció de casetes de foravila, no s'han de propiciar més urbanitzacions i s'ha de resoldre el problema de l'aigua residual tant de la depuradora de Son Gall com la de S'Arenal, així com els femers incontrolats. Pel que fa a la cultura, hem d'aconseguir una Casa de Cultura ben dotada i ben activa i s'ha de treballar l'àrea de joventut. Hauria d'haver una regidoria encarregada de temes de medi ambient i patrimoni arquitectònic amb mitjans tècnics i humans per ser influent. També és necessari facilitar que la gran massa de castellano-parlants que hi ha a S'Arenal no desconeguin l'idioma de Mallorca col·laborant amb el Govern, el MEC i altres associacions. En definitiva, pensam que la gestió municipal ha de ser democràtica i fruit d'un equip de govern, sense personalismes.

Posa't de moda

t'agradarà i... agradaràs

Maria Moranta

**PRIMAVERA
ESTIU**

Home

Burberrys - Forage - Privata - Cumbur.

Dona

Berta Ferreiro - Polo-Polo - Camuflaje - Hilos

Born, 9 - A. LLUCMAJOR

Major, 4 Local D. CAMPOS

ARRIBA FONS CAMPOS

Sra. Catalina Font, Directora de la Revista «Llucmajor de pinte en ample»

Sobre la crítica que hizo D. Manuel García sobre la política social y laboral de este Ayuntamiento, los representantes sindicales de este Ayuntamiento quieren hacer constar que el mes de octubre hubo convocatoria electoral y el mes de noviembre hubo las votaciones de los representantes sindicales de este Ayuntamiento y nosotros.

Como representantes sindicales legales queremos decirle a este buen señor que para hablar hay que saber que se habla y si no se sabe mejor que se calle y sobre los contratos laborales están a disposición de quien lo quiera saber ya que se pone una pizarra durante 15 días en el Ayuntamiento para que la gente se pueda apuntar y todo se hace así como estipula la ley.

También quisiéramos decir que hace 4 años que tenemos convenio en este Ayuntamiento y si lo tenemos es gracias a este Consistorio.

Atentamente:

Los Representantes Sindicales

PL. SALO DE PERRUQUERIA
I BELLESA DE LES

**GERMANES
PUIGSERVER**

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:

De dimarts a divendres

de 9 a 12 i de 15 a 19

i els dissabtes de 9 a 19

C/ Orient, 8

Tels. 66 20 08 - 66 11 12

LLUCMAJOR

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS

CONGELATS

POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

XERRADES DE CAFÈ

Ja s'atraquen les eleccions

-Què tal les festes de Pasqua?
-Molt bé, les panades i els robiols no m'han fet mal.

-I les processons?

-Com sempre, més o manco. I tu?

-Jo com sempre, no en vaig veure cap. Donaren molts de confits?

-No molts, perquè es recomanava que no en donassin a les processons.

-No em venguis amb romanços, perquè si a les processons de Setmana Santa no donen confits i llevam el sermó de S'Enganaia, que mos quedaria de típic, per aquestes festes a Lluçmajor?

-El via crucis me va agradar molt....

-Però, segons vaig llegir, el feren un grup de fora.

-Si, i molt bé que ho feren, encara vaig passar pena de veure aquells homos quasi nuus, amb aquell fred que feia, vaig tremolar per ells.

-També ha estat molt celebrada l'exposició dels objectes de la Parròquia.

-Jo encara no l'he vista.

-No?, idò hi has d'anar, perquè és de veure.

-Saps si hi havia els canalobres que llevaren de l'altar major?.

-No me'n record.

-Idò convendria que ho recordem, perquè tenen molt de valor, segons diuen...

-No sies mal pensat, i parlem d'un altra cosa.

-Idò parlem de les properes eleccions municipals.

-Això mateix, perquè les mesions per endevinar qui serà el nou batle, de cada dia seran més nombroses.

-Si, la cosa ja comença a encalenteser....

-No hi haurà nou batle, perquè sortirà el mateix.

-Això ho diràs tu, perquè jo crec que és molt difícil que es produeixi la sorpresa de l'altra vegada.

-Quina sorpresa?

-O no te'n recordes?. En Rabasco havia de votar com a batle en Joan Miquel i a darrera hora girà la truita a favor de l'altre Joan, en Monserrat.

-Tens raó, perquè ara en Rabasco, amb lo cabrejat que està en contra dels socialistes, no els votarà ni a tirs.

-A més, que com que ha fet un

partit per a ell tot sol, no rebrà ordres de ningú.

-També hi ha el partit de Convergència Balear, d'en Martí de la carn, que pot decidir a favor d'un o de l'altre.

-Aquets són regionalistes independents, com el partit d'en Maties, votaran a a favor dels socialistes.

-I en Manolo i en Maestre?.

-Aquests no feren res.

-Homo...! tu que saps tant, ja mos pots dir quins tendran més vots.

-Jo, els «Pepés», perquè en Gaspar Oliver, com a conseller, ha agafat molt de prestigi i se'n durà molts de vots.

-Jo crec que serà al contrari, que guanyaran altra vegada els socialistes, encara que això no vol dir que treguin el batle...

-I, en Miquel Clar, què farà?.

-Com que li ha fuit n'Albertí, no sé cap on es girarà....

-Perquè no li demanam?

-Altres feines!

-Saps que pens?, que entre uns i els altres, tot anirà igual de bé i de malament.

-No fotis!, que si tots pensàssim igual, no votariem.

-Tal vegada n'hi haurà molts, que no votaran....

-T'ho penses! jo crec que en aquestes eleccions votaran més del vuitanta per cent.

-El teu nas...!

UN OUE ESCOLTAVA

 PEGASO

TALLER AUTORITZAT

ANTONI ROSSELLO RAMIS

Carrer Navarra, 4-6 - Tel. 66 09 28

major
net

Antònia Tseru

PERRUQUERIA UNISEX

C/ Major, 7 - Telèfon 66 13 59
LLUCMAJOR (Mallorca)

Ramón Tous

consells per a consumidors

És evident que la societat de consum no és la manera més ecològica de viure en societat però, ara per ara, sembla que hi estam condemnats a mig o llarg termini. Per això va bé de saber les regles d'aquesta societat de consum i poder aprofitar al màxim els nostres recursos i defensar-nos de la millor manera possible dels prejudicis que se'n puguin derivar.

Una qüestió important en aquest camp és l'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimenticis. L'alimentació és una part molt important de les nostres vides i val la pena de dedicar-hi una mica d'atenció. Les regles d'etiquetatge dels productes esmentats estan sotmesos a unes normes legals rígides que les empreses han de respectar. Analitzarem alguns aspectes d'aquesta qüestió que cal conèixer i recordar a l'hora d'anar a comprar:

-És obligatori el nom del producte d'una manera precisa i sense possibilitat de confusió. Aquest nom no pot coincidir amb el de cap marca, ha de ser un nom genèric. També

s'hi ha d'indicar l'estat físic del producte (natural, torrat, mòlt, fumat, congelat...).

-Un altre apartat obligatori és la llista d'ingredients. Han de ser indicats amb l'ordre decreixent dels seus pesos. A continuació hi ha d'haver la llista d'aditius (conservants, colorants, estabilitzants, perfumadors...)

Hi ha una sèrie de productes que no han de menester legalment la llista dels ingredients: fruites, hortalisses, patates, aigües, vinagres, formatges, mantegues, llets i nates.

-Un altre aspecte que s'ha de consignar necessàriament és el del pes o el volum (depenent de si el producte és líquid o no). També s'hi ha d'indicar les porcions, les unitats o les parts que formen aquest producte si és pertinent. És obligatori especificar el pes real i el pes escorregut en el cas de productes amb líquid de cobertura.

-Des de l'any 1984 també és necessari que les etiquetes indiquin la data de caducitat (a partir de la qual

el consum del producte és perillós) o de consum preferent (a partir de la qual el producte no és perillós però pot haver perdut les seves qualitats òptimes).

-Hi ha una sèrie de productes que no necessiten indicar la data de duració mínima: pa, pastisseria, fruites, hortalisses, patates, vi i begudes alcohòliques de més de 10% d'alcohol, vinagres, sal, sucre, caramels i formatges exceptuant-ne els frescs i fesos.

-També s'hi han d'indicar les condicions de conservació (a la gelera, a un lloc fresc i sec, al congelador...)

-El mode d'ús s'ha d'especificar en cas de ser pertinent (encalentiu, serviu fred...)

-L'empresa fabricant ha d'iniciar a l'etiqueta el seu nom, la marca i el seu domicili així com el número de registre sanitari, el lot de fabricació i el país d'origen si es tracta d'un producte important.

-Totes les dades d'etiquetatge obligatori han de ser escrites com a mínim en castellà però també poden aparèixer en altres llengües.

-Totes aquestes normes canvien una mica si es tracta de productes amb una superfície igual o inferior als 10 centímetres.

-Si algun producte no conté totes aquestes informacions o creus que les dades indicades no són certes pots reclamar al venedor i al fabricant.

-En cas de reclamació també et pots dirigir a una sèrie d'associacions:

*Departament de consum de la Comunitat Autònoma

*Associacions de consumidors

*Institut Nacional del Consum

COLORINS

MODA
INFANTIL

C/. D'es Vall, 107

66 27 26

LLUCMAJOR - MALLORCA

BANEAAMIENTO
CALEFACCION

GABRIEL OLIVER

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIO
ENERGIA SOLAR

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Mellià, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR

Cicle de debats sobre ecologia des de la perspectiva cristiana

El Consell Parroquial ha organitzat durant el mes de març tres actes públics consecutius entorn de la qüestió ecològica i les seves repercussions dins la vida quotidiana des de la perspectiva de l'Església.

Aquests actes, emmarcats dins les IV Jornades Fe-Ciència que se celebren cada any, es varen obrir amb l'exposició del teòleg Jordi Gayà sobre els fonaments cristians de la preservació del medi ambient i la integritat de la naturalesa, tal com recorda, entre d'altres documents eclesiàstics recents, la pastoral signada pels tres bisbes de les diòcesis de Mallorca, Menorca i Eivissa, basada en textos doctrinals interpretats pels nous corrents teològics actuals.

Posteriorment, el Doctor en Ciències Físiques i meteoròleg Climent Ramis va exposar la problemàtica dels canvis del temps provocats per l'acció de l'home

i les possibles conseqüències que aquest fet pot comportar, sempre des de l'òptica científica i poc procliu a alarmismes infundats.

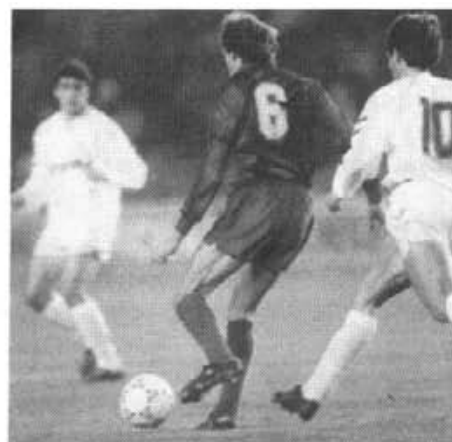
Per acabar, el cicle es va tancar amb una taula rodona moderada per Antoni Llompart, en la qual participaren el catedràtic d'Ecologia de la Universitat de les Illes Balears, Miquel Morey; el president del Gob, Francesc Avellà; el diputat nacionalista Sebastià Serra, i el Dr. Climent Ramis.

L'esport de competició ha esdevingut un dels protagonistes de la societat moderna. Els centres de poder del món occidental han fomentat aquesta situació per crear un nou «opi del poble» que allunyàs els problemes socials, les deficiències sindicals o les reivindicacions polítiques. Tots han contribuït una mica a crear aquesta situació privilegiada de l'esport: els particulars, els governs, les multinacionals, les cases publicitàries, les entitats d'estalvi...

La demagògia, en parlar d'esport, és bona de vendre: la salut, el desenvolupament del cos, l'olimpisme, l'activitat suposadament ecològica, la fraternitat universal...

Tot això no són més que mentides o veritats a mitges i ens hem avesat a sentir-ho i a creure -sense reflexio-

nar-hi gaire- que l'esport és bo i l'hem de fomentar a tots els nivells.

Però en aquesta qüestió s'han de tenir en compte una sèrie de coses:

-No s'ha de confondre l'esport de competició amb l'exercici físic mode-

L'esport de competició

rat i saludable sense intenció competitiva ni afany de superació.

-L'esport mou milions de dòlars anualment i s'hi barregen perillosos interessos comercials, industrials i polítics (construcciones y Contratas, Cubiertas Mzov, la batlia de Barcelona...)

-La pràctica d'un esport en exclusiva i a nivell d'alta competició sol provocar un desenvolupament poc harmònic del cos i un forçament innecessari dels òrgans respiratoris i cardio-vasculars.

-Per aconseguir un major rendiment, molts esportistes condicionen la seva vida a la competició -règims, horaris, concentracions... i recórren a vegades a mitjans perillosos com el dòping, la droga o les alteracions hormonals.

-La majoria d'esportistes cerquen en l'esport la fama o el lucre derivats directament de l'esport o bé de la publicitat que s'hi relaciona.

-Els diferents governs dediquen a l'esport d'alta competició quantitats milionàries que s'aprofitarien millor dins l'esport de base, l'educació física dels escolars, la formació per a la salut i el consum, la millora del medi ambient, etc.

-Els programes de foment de l'esport només beneficien una part molt reduïda de la població mentre que la resta hi participa a través d'activitats poc saludables com mirar la TV, llegir els resultats als diaris o assitir a les competicions des de les tribunes.

-Els grans esdeveniments esportius necessiten una gran infraestructura que sovint ataca el medi ambient: grans estadis, augment dels desplaçaments, increment del consum d'energia, foment de l'activitat turística, intensificació de la xarxa de comunicacions, aparició de noves indústries, desplaçament de l'atenció informativa...

-Un esdeveniment proper i actual com el dels Jocs Olímpics de Barcelona crea notables contrapartides negatives: desenvolupament urbanístic irracional, una ciutat inhabitable per obres durant quatre anys, despeses incalculables en concepte d'organit-

zació, equipaments i infraestructura, creació d'indústries paràsites relacionades directament amb el consumisme (publicitat, regals, imatge, souvenirs...), desaparició de formes de vida tradicionals (petits comerços, restaurants de la Barcelona, petites vies urbanes...) grans beneficis publicitaris i comercials, pressuposts milionaris per als esportistes d'alt estànding concentrats durant anys amb l'única finalitat d'aconseguir una medalla, etc.

-L'esport ha creat en moltes ocasions una excessiva competitivitat entre nacions o regions provocant en molts de casos esclats de violència i rivalitat que acaben en destrosses materials, morts, assassinats, accidents, etc.

-Alguns governs intenten sublimar la imatge dels seus estats a través de l'esport donant lloc a injustícies i desequilibris que es posen de manifest des de la democratització de l'Europa de l'Est: atletes ben alimentats en països que patien fam, privilegis i luxes per als esportistes i les seves famílies, amiguisme i tracte de favor al Dínamo de Bucarest, etc.

-Els governs occidentals també creen desequilibris valorant més una marca, una victòria o un rècord que la investigació, la docència, la tasca ecològica, l'estudi, el civisme, l'esport de base o la cultura. Aquests governs es neguen a perdonar el deute exterior que ofega els països pobres mentre gasten autèntiques barbaritats en política esportiva.

-L'esport competitiu s'organitza en base a la distribució estatal dels diferents territoris sense respectar les diferents nacions o minories que integren aquests estats. Així, s'intenta la

identificació dels ciutadans amb Espanya a través dels històrics partits de la selecció al Benito Villamarín i es nega el dret dels catalans a tenir les seves federacions, els seus comitès olímpics o a participar sota la seva bandera.

En definitiva, quan ens parlin de la necessitat de fomentar l'esport hem de pensar que hi ha coses més importants al món. Mentre s'organitzen grans concentracions esportives hi ha homes i dones que pateixen la guerra o la fam molt a prop -recordau si no el París Dakar o el Mundial de Futbol d'Argentina sota la dictadura dels militars- i el món continua amenaçat per problemes ecològics més preocupants.

VETERINARI

G. Rubí Güells

Cl. Sant Miquel, 46.- Lluçmajor
Tel. 66 02 30 - 26 14 71

CENTRE ÒPTIC EXPOLENT

LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIÓ

M. Paloma Garí
Optica Optometrista
Contactòloga

C/. Berga, 26 - Tel. 26 33 74

S'ARENAL

Domingo Aguiló, regidor d'hisenda i tècnic de GESA. A GESA FEIM LES COSES BÉ

Sebastià Rubí
Antoni Llompart

En Domingo Aguiló és regidor a l'Ajuntament de Llucmajor per les llistes del Partit Socialista Obrer Espanyol. En els moments de més eufòria proteccionista, quan se va alçar el debat per la construcció d'una central tèrmica a s'Estalella, se va abstenir de votar les resolucions del consistori que demanaven la protecció

d'aquell indret. En Domingo Aguiló, expert en qüestions energètiques, fa en aquesta entrevista una crida per la coherència en els actituds i per un debat racional sobre el nostre model de creixement. El regidor d'hisenda lliga la qüestió de s'Estalella a les actituds quotidianes dels llucmajorers amb l'electricitat. El deixam parlar.

ENERGIES ALTERNATIVES: DIFUSES I MALES D'EMMAGATZEMAR.

Molta gent diu que usant les energies alternatives podríem evitar la construcció d'una nova central elèctrica a Mallorca. Això no és del tot veritat, i dit d'aquesta manera no ho és gens. Les energies alternatives o renovables tenen dos grans inconvenients. Un és que són difuses, si no fos això no sortiries al carrer perquè quedaries torrat. N'hi ha un altre, d'inconvenient, gravíssim: i és que no hi són sempre, no les tens quan vols. L'energia solar només la tens de dia i, sobretot, els dies clars d'estiu que és quan menys necessites encaletir l'aigua.

Això mos mena a una altre problema. La tècnica actual no ha resolt els problemes de l'emmagatzament d'energia. Basta dir que les bateries són les mateixes que va inventar Edison, en tot aquest temps no hem avançat res.

Basta veure l'embalum d'una bateria de cotxe, grossa i feixuga, només

per 35 amperes. Mirau si no, els emmagatzaments tèrmics, els termos de qualsevol casa el poc temps que mantenen la calor: tot i la gran quantitat d'aïllaments que duen incorporats, l'endemà ja trobam una altra vegada l'aigua freda.

En canvi hi ha un emmagatzema-

dor natural d'energia perfecte, que és el petroli. El petroli és el més gran emmagatzemador d'energia solar que hi ha en el món.

Aquests problemes esmentats, l'excesiva difusió de les fonts energètiques renovables, i la seva incons-

FOTO CLAR

Perfumeria

Reportatges, Fotos d'Estudi,
Carnet... i una extensa gamma
de productes de perfumeria

OFERTES EN CAMERES FOTOGRÀFIQUES
VENDA DE CARRETS

Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - LLUCMAJOR

*Sabates
Can Gramet*

VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

tància, unit a les deficiències tècniques de l'emmagatzament, fan que dins el conjunt del consum energètic, pensin encara molt poc.

LES PLAQUES SOLARS

La constant solar, la radicació del sol, dóna una potència de 100 watis per metre quadrat, a les dotze del migdia d'un dia d'estiu dels més calorosos pot donar 700 ó 800 watis per metre quadrat. Una cèl.lula fotovoltaica de les més desenvolupades ofereix un rendiment del deu per cent. Això significa un rendiment de 70 watis per metre quadrat en els moments punta. ¿Quants de metres quadrats per alimentar Mallorca amb plaques solars?. Podríem tancar l'illa. ¿I això no pol.luciona?. I no parl de la contaminació visual, que la don per suposada. El més greu és que deixes de donar energia a una part important del sòl. Si això no te canvia el clima no sé que el te farà canviar. Estàs matant la terra que hi ha baix la placa solar. A l'ombra no hi sobreviuen les plantes, no hi ha renovació d'oxigen.

Amb això no vull dir que les energies renovables no siguin bones i no les hàgim d'emprar. Allò que no me va bé és comparar una base de producció energètica, un centre capaç d'abastir una illa, amb una placa solar. Les plaques solars serveixen per donar-te aigua calenta, per donar-te llum a un lloc aïllat, a una caseta a foravila, etcétera, però no són una alternativa a les centrals convencionals.

A més, les plaques solars també

són grans consumidores d'energia. Duen molta d'energia incorporada. ¿Sabeu l'energia que consumeix la fusió del silici per a convertir-lo en cristalls amorfs per les cèl.lules fotovoltaïques?. Segurament és més energia que la que estalviarem amb la placa al llarg de tota la seva vida.

Tot i això, hem de procurar posar energies alternatives. Hem de posar plaques solars per encalenticar l'aigua.

LES BOMBETES DE BAIX CONSUM

Parlem, per exemple, de les bombetes de baix consum, diuen que estalvien molta d'electricitat. Però, d'una banda, duen molta més energia acumulada que les corrents, i tota aquesta despesa sembla que no la volem tenir en compte. Així, l'únic que feim és desplaçar el problema a una altra àrea geogràfica, que ha de consumir molta d'energia per fabricar unes bombetes per a que nosaltres en poguem estalviar. Ah! I després hi ha tota l'energia consumida pel transport, que tampoc no la tenim mai en compte.

Hem d'afegir-hi, encara, que les bombetes de baix consum resolen un problema a l'estiu, però no a l'hivern, perquè a l'hivern la gent normalment té calefacció, i tot allò que en la bombeta no és llum se'n va en calor. I a una habitació l'encalenteixes tant amb les bombetes que hi tens enceses com amb la calefacció. Si poses bombetes de baix consum, com que no desprenen calor, el termostat nota un descens de la temperatura a l'habitació i reforça automàticament l'activitat del calefactor. És

a dir que tot allò que estalvies de llum ho gastes en calefacció. Pensa que en una bombeta convencional, el vuitanta per cent de l'energia és calor i el vint per cent és llum.

ELS ELECTRODOMÈSTICS

És cert que hem de cercar electrodomèstics que no gastin tant. Però els electrodomèstics només poden reduir el seu consum energètic fins un cert punt. Un electrodomèstic gastarà el mínim possible si té un funcionament perfecte; per tant, si tu hi gastes en manteniment. Però això té un límit: Ara imagina't que vols encalenticar aigua per fer marxar una rentadora. Suposem que hi fiques cinc litres d'aigua i que per fer neta la roba vols pujar la temperatura d'aquesta aigua a vuitanta graus. T'hi posis com t'hi posis, l'energia que necessites per encalenticar cinc litres d'aigua a vuitanta graus és sempre la mateixa. L'únic estalvi el pots fer millorant el rendiment de l'aparell i procurant que no se tudi energia per mal funcionament. Però això demana una cura exquisida de la màquina.

L'ESTALVI FÀCIL

En canvi, si que podem estalviar usant els electrodomèstics de manera racional. Rentant dos pics per setmana en comptes de fer cinc bugades amb la rentadora mig buida, posant la dutxa a trenta-vuit graus en comptes de a quaranta-cinc, apagant els llums quan no els necessitam encesos i posant bombetes de més baix consum.

També és important concentrar

PASTISSERIA

Ca'n Lluc

Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 66 06 69

LLUCMAJOR (Mallorca)

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCIA

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

tota la il·luminació en una sola bombeta. Una sola bombeta de 200 watis té consum molt menor que deu bombetes de 20 watis, això és important saber-ho. No per posar bombetes de menor potència consumim menys energia si tanmateix en posam més, de bombetes.

PERÒ INSUFICIENT

Tot això són coses molt petites però que poden ajudar a tenir un creixement del consum d'energia elèctrica que ja no sigui del cinc per cent, sino del tres o del dos o de l'u per cent.

Tanmateix, a GESA tenim estudis fets que demostren que amb un creixement del 4 per cent, menor al que hem tengut en els darrers anys, la nova central haurà d'estar operativa cap a l'any 2.002. I si el creixement en el consum d'energia elèctrica és del sis per cent, aleshores la central serà necessària el 1998. Fixa't en una cosa que és molt important: La diferència entre un creixement del 4 per cent i un creixement del 6 per cent és molt important. I no és fàcil reduir dos punts els índexs d'increment del consum. Idò amb això només aconseguim retardar quatre anys la construcció de la nova central elèctrica.

Hem de tenir en compte, a més, que són necessaris 5 ó 6 anys per construir una central nova, això fent molta de via. Un temps deien que feien falta deu anys per construir una central, això tenint en compte el temps de redacció del projecte i el que es passa seguint els tràmits administratius.

I encara pensem, com deien els

economistes francesos, «que l'any que va com l'any que ve les tendències actuals de creixement encara durin un parell d'anys més.

JO NO VULL FOTRE MALLORCA

És important que la gent ho sàpiga, crec que no ens hem d'autoenganyar. Hem de fer un esforç en un sentit determinat conscients d'allò que feim. Jo no vull fotre Mallorca, no vull crear més centres d'aquest tipus -encara que això seria bastant impossible-. Però això té un preu.

I no és fàcil. Precisament, els anys compresos entre el 1973 i el 1975 hi va haver a molts de països d'Europa Occidental una presa de consciència molt gran de la fragilitat per a les seves economies que comportava la dependència dels combustibles fòssils, però a mesura que anava baixant el consum total d'energia creixia la proporció corresponent al consum d'energia elèctrica. A l'altre extrem, està comprovat que a mesura que avança el benestar d'un país avança el consum elèctric, especialment en moments de crisi. La participació de l'electricitat en el consum final d'energia només ha fet créixer, i aquest creixement relatiu s'accentua en temps de crisi, perquè les campanyes de conscienciació ens fan usar amb mesura el coltxe, o la calefacció, però no els petits electrodomèstics.

PERÒ NO ES GESA QUE HA DE PRENDRE LES DECISIONS

És cert que paralitzar la construcció de noves urbanitzacions ajudaria a fer més lent el creixement del consum elèctric. I jo seria el primer en

estar-hi d'acord, i no només per motius energètics, sino perquè ja està bé de no poder anar a passejar per enlloc. Però tot això no ho pot decidir una empresa elèctrica. Pot haver-hi una restricció del consum energètic, però això ho ha de demanar el poble, això no ho pot suposar mai l'empresa. La funció de l'empresa elèctrica és servir la demanda però mai no te pot dir «a partir d'avui ja no te'n donaré més»

En qualsevol cas una missió de GESA pot ser informar, donar les dades que hi ha, conscienciar la gent, ajudar... però mai no ha de succeir que tu vagis a posar l'interruptor en marca i el llum no s'ha d'encendre!.

Encara més, l'empresa elèctrica ha de ser capaç de preveure les necessitats que tu tendràs el dia de demà. I GESA no pot fer curt en les seves prediccions, perquè si fa llarg és ella que ho paga, però si un dia faltàs potència elèctrica ho pagariem tots.

EL FUTUR EL DECIDIM CADA DIA

No és GESA que ha de decidir quin creixement del consum d'energia elèctrica hem de tenir, ho hem de decidir nosaltres, entre tots. Però això se decideix essent conseqüent i actuant cada dia en un sentit determinat, no fent manifestacions amb pancartes. Hem de tenir consciència energètica i saber que en encendre inútilment una bombeta no cremam només uns doblers de la factura, que això no surt tan car i ens ho podem permetre, sino que hem de saber que tudam un bé que és de tots, que potser no durarà sempre i que l'hem d'administrar. Per això no és malgas-

sa teulera

**CERÀMIQUES - FET A MÀ
PLANTES I FLORS**

C. Campos, 80 - Tel. 66 01 76 - LLUCMAJOR

**ESPORTS
LLOMPART**

Espardenyeria

GRAN VARIETAT
D' ESPARDENYES,
PRENDES ESPORTIVES
I ARTICLES DE PESCA

C/. Estrella, 21
Tel. 66 05 78
LLUCMAJOR

tar-lo.

NUCLEARS? NO GRÀCIES

Si a la fi resulta que no som capaços de modificar ràpidament el nostre modo de viure, que no podem canviar en uns anys el model de societat, se farà inevitable la construcció d'un nou centre productor d'energia elèctrica.

La nova central no serà nuclear, ningú no ho vol. Tots som conscients del riscs que té una central nuclear. Pensem en Txernóbil, però també en l'illa de les Tres Milles, en Ascò i Vandellós i ens altres accidents, grans i petits, que hi ha hagut. Podem tenir una avaria, i la infalibilitat és un do que l'home encara no té. Per molts de sistemes de seguretat que hi posem qualsevol màquina pot cascar.

CREMAR EL PETROLI ÉS UNA ANIMALADA

Hi hauria l'alternativa del fuel. Però no en podem garantir ni el preu ni el subministrament. El petroli està molt concentrat en mans d'uns pocs països i a una regió molt inestable. Recordem la pujada de preus que va provocar la guerra Iran-Iraq, i això se pot repetir qualsevol dia.

Pens, a més, que no podem cremar un producte tan noble com és el petroli. És una animalada cremar un material que és limitat, que serveix per a mil coses i que és present a la major part dels objectes que empram, acrílics, roba, vaselines, càpsules de medicaments, plàstics en general, asfaltats, etcétera. Mentre en

tenguem, no hauríem de cremar-lo, sino d'aprofitar-lo al màxim en la indústria petroquímica.

També hem de tenir en compte que el transport del petroli és cent vegades més perillós que el del carbó. Tens un accident a un petrolier, se foraden els tancs del combustible i vesses petroli a la mar i ja has provocat una catàstrofe ecològica. En canvi, forades la bodega d'un carbo-ner i res, cauen tres o quatre pedres a la mar.

NO ÉS FÀCIL MANEJAR EL GAS NATURAL

També podríem optar pel gas natural. Avui hi ha una tendència molt extesa a usar aquest combustible. Té grans avantatges: l'oferta és molt dispersa, no està concentrada en uns pocs països, i la seva combustió és molt neta.

En canvi, no estic segur de l'existència d'una tecnologia prou desenvolupada per treure tot el rendiment del gas. A més, el transport del gas natural és molt difícil: El gas se transporta en forma líquida i s'ha de mantenir a 170 graus sota zero de temperatura. Al port on el desembarcàssim hi hauríem de construir unes instal·lacions per mantenir-lo en aquestes temperatures, amb l'impacte paisatgístic que suposarien aquestes edificacions. Després l'hauríem de transportar en camions, que no vull dir que fossin bombes ambulants, però vaja... i si ho hauríem de construir un gasoducte. Tot això suposa molts d'inconvenients, econòmics, tècnics i paisatgístics.

AVANTATGES DEL CARBÓ

Ens queda el carbó. No és molt net, però és molt disponible, molt abundant i molt dispers. Si podem dir que hi ha petroli per cent anys més, de carbó en queda per 300 o 500 anys, encara.

Què és contaminant? Tots els combustibles ho són. Però l'altre dia me digueren una cosa que me va cridar molt l'atenció. En cremar el fuel des- prenem 0'3 unitats de sofre per cada tèrmia (1 tèrmia són 1000 kilocalories), en canvi el carbó desprèn 0'1 de sofre per tèrmia. Pel que fa a les emissions de sofre, doncs, el carbó és tres vegades menys contaminant que el fuel.

És cert que el carbó desprèn partícules sòlides. Però aquest problema ja l'ha resolt la tecnologia. De la central tèrmica del Murterar, a Alcúdia, no en surts amb la camisa bruta, no hi veus cap boira de polsim de carbó, ni tan sols no veus sortir fum per la xemeneia. Una vegada hi vaig menar el batle, al Murterar, i va quedar al·lucinat. A GESA feim les coses bé.

Sant Joan de Déu, en canvi, és molt contaminant perquè funciona amb una tecnologia antiquada. Per això i perquè amb el creixement de Palma ha quedat dins del casc urbà la desmantellarem abans del 1995.

Allò que han de fer els ciutadans és insistir en un control rigorós de la contaminació, han de exigir que s'apliquin les normes anticontaminants vigents, que són molt estrictes, i a més han d'exigir que les noves instal·lacions se construeixin amb criteris de respecte al paisatge i de protecció de l'entorn.

FINA

C/. d'Es Vall, 49
Tel. 66 11 58

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)
Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)
Divendres horabaixa (16.30 a 20 h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

Llucmajor i la seva indústria (1870-1936)

Llucmajor durant gran part de la seva història ha estat un nucli eminentment agrícol, on la major part de la seva població activa es dedicava als treballs del camp. Ara bé, dins aquest entorn industrial va poder-se desenvolupar una activitat industrial, la qual assoliria amb el temps una importància considerable.

Els orígens del sorgiment de la indústria a Llucmajor els podem trobar en el fet que Llucmajor, ha disposat d'un sòl agrícol deficient que li va impedir el poder desenvolupar fortament el sector agrícol. Aquesta baixa qualitat del sòl obligava el pagès a disposar d'uns períodes d'inactivitat, amb la consegüent minvada dels ingressos de les llars. Davant això el treball a la indústria, sobre tot al sector del calçat, va possibilitar, al pagès, l'obtenció d'uns ingressos complementaris i necessaris, donada la situació de foravila.

Un dels períodes més interessants de la indústria a Llucmajor és el de 1870 a 1936 en el qual els sectors industrials pateixen una transformació incorporant la mecanització i abandonant antics sistemes artesanals. En aquest període cada sector passarà per diferents circumstàncies, de tots ells a més a més del sector sabater hem de destacar el fariner i el tèxtil.

El sector fariner al 1870 figurava al capdavant de la indústria amb 42 molins de vent inscrits a la Matrícula Industrial; però en els últims 30 anys del S. XX patirà una crisi que el durà a la quasi desaparició, quedant al 1902 un sol molí fariner en funcionament. A la primera dècada del segle XX sorgeixen els molins fariners moguts per gas que seran el precedent de les farineres que als anys vint existien a Llucmajor.

El sector tèxtil fou un dels sectors de

més canvis va patir entre 1870 i 1936. En un principi s'articulà com una indústria complementària on els seus titolars a més a més d'extreure rendes de la terra augmentaven els ingressos amb la fabricació de peces de roba de lli o llana. A la dècada dels anys vuitanta del segle XIX el cotó va substituint, fins fer desaparèixer, el lli i la llana. El canvi de teixit també comporta la desaparició de nombrosos tallers ja que dels 16 teixidors que consten a la Matrícula Industrial de 1869, al 1890 en resten només tres. Dins el sector tèxtil destaca el taller de «Can Guixa», que fou el primer que va introduir el cotó, al 1876; el que inicià la concentració de telessos, l'únic que va mecanitzar la producció i que va introduir-hi una tintoreria tèxtil.

D'altres tallers també intentaren consolidar-se i augmentar les dimensions dels tallers però fracassaren, només «Can Guixa» fou capaç d'assolir la consolidació.

Al costat de la fàbrica esmentada sobreviviren, al primer terç del S. XX, alguns petits tallers tèxtils d'un o dos telessos manuals que s'han d'entendre com a activitats industrials complementàries dins un entorn agrícol.

El sector del calçat és el més destacat per la magnitud que va arribar a assolir. Al segle XIX, la producció s'estructurava a partir del taller familiar el qual anava incorporant o acomiadat mà d'obra a mesura que la demanda ho exigia. El treball sabater s'havia especialitzat en l'exportació, sobretot als mercats colonials, per la qual cosa les crisis socio-polítiques antillanes es feien sentir negativament en l'economia llucmajorera. Tot i això el calçat va saber-se refer i al primer terç del segle XX va iniciar una recuperació amb

la qual cosa posaria les bases a una estructura industrial la qual entraria en crisi fa un poc més de deu anys. Una prova dels grans canvis que en el període de 1870-1936 varen produir-se la tenim en la incorporació de la dona al treball sabater: Al Padró d'habitants de 1887 no hi consta cap obrera sabatera i molt poques ribateres i, per altra banda, hi figura un alt nombre d'al.lotes joves, d'entre 15-30 anys, que treballen de criades a Ciutat. En canvi al Padró d'habitants de 1924 el nombre de criades ha quasi desaparegut i el nombre d'obreses sabateres i de ribateres és força alt. En el primer quart del segle XX el propi desenvolupament del sector del calçat pot absorbir aquesta mà d'obra femenina que en un altre temps havia d'anar a Ciutat a fer feina.

També a la dècada de 1910-20 el calçat inicià la mecanització, amb la introducció de les màquines de tallar soles, que si bé en un principi eren manuals, llavors foren mecàniques. De totes maneres la introducció de la mecanització fou general sinó que només s'aplicà als tallers que serien o foren les grans fàbriques de sabates: primer a Can Pola i Can Reus, i més tard a Can Claret i Ca Sa Randilla.

En definitiva, Llucmajor va disposar d'una estructura industrial que a tenir un considerable pes dins l'Illa. Una indústria molt lligada al món agrícol ja fos per mà d'obra o per capital, que va patir un procés de transformació, al primer terç del segle XX, que no fou uniforme a tots els sectors sinó que alguns quasi desaparegueren o quedaren reduïts i d'altres iniciaren una important expansió de la qual el nucli en va gaudir fins no fa gaire.

Antoni Vidal i Nicolau

DISTRIBUCIONES

EMBOTITS
CUIXOTS
FORMATGES

La Sirena, S.A.

Avd. Carles V, s/n. Tel. 66 23 11 (Llucmajor)

EMBOTITS

SEMAR

INDUSTRIES SEMAR, S.A.

C/. Tomàs Monserrat, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

Dia del caçador... i qualque cosa més

El dia 2 de març es va organitzar un sopar de companyonia, «Día del cazador», per la Societat de Caçadors de Lluçmajor.

La festa va discorre en un ambient de bulla i trui provinent de l'alegria, la despreocupació i l'ànima de passar-ho bé. Fruit d'aquesta situació són les bromes, les rialles per tot arreu.

L'ambient cobrà calor amb el fume-

jant arròs brut, el dorat rostit i el gustós vi; la dolça coca i el fi gelat; el cafè aromàtic i els destijats licors; tots barrejats dins l'estómac, que ple com un ou proclama: No en vui pus.

Es caldejà encara més amb el discurs del President de la Federació Balear de Caça. Panxa plena no cal

més que xubecar i escoltar i surten llavors els acudits dels assistents: «El President fa honor al seu càrrec, enverga cada escopetada» -resposta; «Molts de trons en l'aire, però n'encerta poques»; i les bromes: «Amb la boca tan de temps oberta no li entraria una mosca» i les veritats: «Que és de pesat. Si callàs ara mateix. Xerra tant que ja no sap que diu».

Creim tots que s'ha arribat al punt màxim quan sentim ridiculeses com: «Los anticaja» «Els nostros contraris del GOB», atacs verbals als verds, burla als ecologistes, però no, el punt àlgic no era aquell sinó aquests, llevat de noves sorpreses: «I si ens priven de la caça, jo vos prometo que formaré una Societat de furtius».

Senyor President jo vos deman: Als que hi ha ara que els feis, és que tenen el vostre beneplàcit i protecció o tal volta només comprensió?

Tots hem sentit o llegit les vostres manifestacions, crítiques i persecucions al furtivisme, circular de dia 25-9-90.

O és que vos girau sa camisa tan fàcilment com amollau bestieses?. Repassau les vostres circulars passades i assebeu-vos del contingut que heu signat, especialment les de data 21-5-90 que envers d'una bona direcció, que hauria de ser fruit de la vostra gestió, sembla més una oració d'un jueu davant la murada de les lamentacions, allà a Jerusalem.

Si això és el vostre quefer tots els caçadors estan ben arreglats.

De totes meneres la festa continuà en gaubança de tots es sortejaren diversos obsequis de varies firmes comercials i el final arribà amb rialles i satisfacció, perquè les festes són per disfrutar d'uns moments que ens alliberin del pes de les preocupacions de la nostra vida quotidiana.

NUEVOS RENAULT 19 TXE INYECCION. 107 C.V.

Inyección de potencia.

Poderse permitir un motor de 1.721 cc. de inyección electrónica multipuntos a este precio. Disfrutar de la potencia que desarrollan sus 107 CV a 5.300 revoluciones por minuto.

Comprobar como acelera de 0 a 100 Km/h. en 10,3 segundos y alcanza hasta 190 Km/h.

Coches de línea depurada, motores potentes y de ajustado consumo, aptos para utilizar gasolina sin plomo.

Con los nuevos Renault 19 TXE inyección, 5 puertas o Chamade, una nueva generación de vehículos Renault traerán consigo estas y más ventajas.

Ventajas que empiezan a la hora de adquirir tu nuevo Renault 19. Tenemos para ti condiciones muy especiales de financiación y otras ofertas personalizadas que se adaptan perfectamente a tus intereses.

Para más información llama al 900 100 500. Toda una inyección de potencia y economía.

Desde **1.895.000** ptas.

Financiación por Renault y Renault Finance

19.9.90 Renault 19.000.000

VEN A VERLO A

RENAULT
BARTOLOME JAUME NADAL, S.A.

Ronda Mígam, s/n
Tels. 88 01 40 - 88 00 41
LLUCMAJOR
Sant Cristófol, 8
Tel. 28 00 01 - S'ARENAL

«Qui te veu i qui te sent»

S'altre dia el falconet tremolava com una fulla de poll quan va tornar a la penya. Quasi no li sortia cap paraula i deia que havia vist una bubota damunt la plana del puig de Cura. El mussolet i l'òliba anaren a donar una volta i tranquil·litzaren a tots els seus companys. La bubota, o més ben dit, la gran bolla que han fotut allà dalt és una estació de radar per millorar les comunicacions de la torre de control de Son Sant Joan. La bubota no fa por als ocells però han decidit posar-se en vaga com fa tothom en protesta de les moltes antenes i punxes que omplen tot el curucull del puig.

Tantes n'hi ha que les aus no tenen ni un metre de lloc per volar i si ho gosen fer, tenen un gran perill de quedar aspirats i sense plomes per aquella gran ferramella.

***

La ministra Matilde Fernández, visità Mallorca i va fer una petita aturada a Lluçmajor. Feia una bona brusca i per això no va anar a veure el solar on s'ha de construir el nou centre de Serveis Socials. Però sí que va tenir uns minuts per reunir-se amb els responsables i alumnes del Centre de Formació Ocupacional «Migjorn». Tots els alumnes esperaven l'arribada de la ministra que va parlar amb quasi tots mentre escoltava les explicacions del batle. El mussolet que més d'un de la comitiva tenia esment i l'ull posat no precisament en la ministra sinó a una de les secretàries del Governador que duia minifalda, molt mini.

***

El candidat del partit Popular a la batlia, Gaspar Oliver, abans que comenci la campanya electoral ja s'ha presentat a disposició dels ciutadans llucmajors i quasi quasi ja ha començat a demanar el vot. Cada casa ha rebut una carta del número 1 del PP. Amb quatre retxes, conta la vida i miracles del Conseller d'Indústria i ara aspirant a batle que ja té decidida la llista on hi ha alguns dels seus actuals col·laboradors a la Conselleria.

***

Per cert, diuen que qualcun no ha quedat molt content quan ha vist que el seu nom no hi figurava, ni davant ni darrera de la llista dels «peperos». Si és veritat que ha protestat, el mussolet assegura que no ha trobat padrins ja que el president Cañellas ha donat carta blanca a Gaspar Oliver per fer i desfer, o millor dit, triar a qui vulgui per aconseguir instal·lar-se a la casa de la Vila. Segons l'esmentada llista, també es confirma la tornada de Joan Puigserver a la política municipal com a resultat del pacte que fa uns mesos firmaren el PP i Unió Mallorquina.

Una de les incògnites que el falconet encara no ha pogut desvetlar és si en Miquel Clar, actual regidor d'Esports, trobarà un lloc a algun partit polític per intentar continuar ficat dins l'Ajuntament.

El mussolet diu que ha tengut propostes i aquesta vegada podria ser a la llista del CDS. Però tot pareix que no està molt disposat a presentar-se com a centrista i que el primer batle democràtic de Lluçmajor després de la dictadura franquista deixarà per primera vegada la política municipal.

SERVEI D'ATENCIÓ
AL CLIENT

AJUDI'NS
A
MILLORAR
ELS NOSTRES
SERVEIS

"SA NOSTRA"
CAJA DE BALEARES

TALLERS CAÑELLAS - ROTGER

SERVEI
OFICIAL

FIAT

Uno es el pequeño, gran "berlina compacta" de los años noventa. Agil y comfortable. Económico, brillante y deportivo. A la vanguardia en tecnología, calidad y seguridad.

Uno es el único coche de su segmento que ha incorporado un confort interior y un placer de conducción que antes sólo se ofrecían en coches de categoría muy superior.

Uno es único en funcionalidad, pero también elegante y personal. Pequeño por fuera y grande por dentro. De sorprendente habitabilidad y armonía de proporciones, posee una excelente aerodinámica (Cx = 0,30).

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Lluçmajor)
Plaça Reina Maria Cristina, 12-B - Tel. 26 89 12
S'ARENAL

Dr. PEDRO GARAU LLOMPART ACUPUNTURA

Dilluns, dimecres i divendres,
cita prèvia

Tractaments de:

Stress, ansietat, depressió
Obessitat
Tabaquisme
Reumatismes
Lumbàlgies
Ciàtiques
Cervicàlgies
Vertígens
Frigidesa

Carrer d'Es Born, 11 - Tel. 66 05 16 - LLUCMAJOR

SA PERXA, S.A.

CARNISSERIA
FÀBRICA D'EMBOTITS

SOBRASSADA, CAMAIOT,
BOTIFARRA, BOTIFARRONS,
SALSITXA FRESCA, PINXOS, etc.

Avd. Carles V, s/n - Lluçmajor (Tel. 66 20 64)
Avda. Mediterráneo, 28 - S'ESTANYOL

Juvenils C.D. Espanya

Final de la lliga de I Regional

En el núm. 106 de la nostra revista, pertanyent al mes de novembre, parlàvem dels juvenils del C.D. Espanya que aquesta temporada han estat dirigits per Delfi Janer, quan encara no s'havia arribat a l'equador del campionat. Ara que ja ha acabat la lliga 1990/91 podem completar aquella informació perquè per aquesta temporada ja ha finalitzat tota l'activitat dels juvenils perquè no es pensa prendre part en el Torneig Primavera per manca de jugadors (uns han passat a reforçar l'equip de Preferent, i uns altres, en edat de cadetes, acabaran la lliga en aquesta categoria). Els partits que ens mancaven aquesta temporada per comentar, són els següents

perquè els deu primers ja els vàrem resumir en l'esmentat núm. 106:

I VOLTA

MURER, 2

ESPANYA, 2

Espanya: Mesquida (Salvà), Nadal, Server (Veny), Segura, Vicens, Adrover, Ruiz, Lucas, Clar, Bonet II, Cosme i Bonet I.

Gols: Lucas i Clar.

ESPANYA, 5

BINISSALEM, 1

Espanya: Mesquida (Salvà), Janer (Nadal), Veny, Segura, Vicens, Adrover, Ruiz, Bonet II (Server), Lucas (Jullà), Clar i Bonet I.

Gols: Lucas, Ruiz, Clar i Bonet I (2).

POLLENÇA, 2 *
ESPANYA, 2

L'entrenador, Delfi Janer, va convocar per a aquest partit els següents jugadors: Salvà, Nadal, Server, Segura, Vicens, Adrover, Ruiz, Tomàs, Lucas, Juanito, Janer, Veny, Cosme, Bonet I i Clar.

Gols: J. Veny i Joan Bonet.

II VOLTA

ESPANYA, 6

MANACOR, 2

Bon començament de la II Volta de Campionat Juvenil per al C.D. Espanya que va vèncer amb claredat al Manacor.

Gols: Lucas (2), Clar, Segura, Ruiz i Bonet I.

FELANITX, 1
ESPANYA, 1

Espanya: Salvà, Janer II (Veny), Server, Segura (Nadal), Vicens, Adrover, Bonet II, Lucas, Janer I i Bonet I.

Gol de l'Espanya: Janer I.

ESCOLAR, 2
ESPANYA, 2

L'entrenador espanyista se'n va dur a Capdepera els següents jugadors convocats: Salvà, Francisco, Nadal, Segura, Vicens, Janer II, Veny, Lucas, Juanito, Jaume, Clar, Bonet, Adrover i Cosme.

Gols: Lucas (2).
ESPANYA, 0

POBLER, 2

Espanya: Salvà (Francisco), Nadal, Segura, Vicens,

**CENTRE DE PREPARACIÓ
MATERNAL
ATÈS PER COMARES**

Carrer Rigo, 73 - LLUCMAJOR.
Tel. 66 24 90 (Dimarts i Dijous horabaixa)
Tel. 66 17 98 (particular)

BAR CA'N NADAL

(Nova direcció)

En Jaume i Na Catalina

**Especialitats: TAPES I
BERENARS**

Nicolau Taberner, 36 - Tel. 66 00 43

Ruiz II (Salvà), Adrover, Lucas, Veny, Juanito (Cosme), Clar i J. Bonet.

Fela set jornades que els juvenils no perdien però un gol blaugrana en el primer temps i un altre en el segon, acabaren amb aquesta imbatibilitat.

J. SALLISTA, 4
ESPANYA, 0

Espanya: Mesquida (Francisco), Vicens, Salvà, Segura, Adrover, Vicens, Clar, Veny, Ruiz I, Bonet II i Cosme.

Gols: Clar i Veny.

BARRACAR, 6
ESPANYA, 3

Espanya, Mesquida (Francisco), Salvà, Server (Nadal), Segura, Adrover, Vicens, Clar, Veny, Ruiz I, Bonet II (Ruiz II) i Bonet I.

Gols: Clar (2) i Ruiz I.

ESPANYA, 2
CAMPOS, 1

Espanya: Mesquida, Salvà, Vicens, Server, Adro-

ver, Veny, Juanito, Segura (J. Ruiz), Bonet I, Cosme (A. Clar) i Ruiz I.

Gols: Cosme i Ruiz I.

BADIA, 3
ESPANYA, 1

El C.D. Espanya va perdre a Cala Millor contra un dels millors conjunts del campionat que al final quedaria el tercer de la classificació general.

Gol de l'Espanya: Ruiz I.

ESPANYA, 10
MURER, 0

Espanya: Mesquida (Francisco), Nadal, Vicens, Server, Adrover, Salvà, Bonet II, Segura, Bonet I, Cosme (Ruiz II) i Ruiz I.

Gols: Ruiz I (7) i Bonet I (3).

BINISALEM, 5
ESPANYA, 0

Espanya: Francisco (Mesquida), Nadal (Veny), Vicens, Server, Adrover, Salvà, Bonet II (Ruiz II), Segura, Bonet I, Cosme i Ruiz

Juvenils C.D. Espanya. Temporada 1990-91

I. El Binissalem va tornar la moneda a l'Espanya perquè a l'encontre de la I Volta els del Delfi Janer també havien marcat cinc gols (5-1).

ESPANYA, 2
POLLENÇA, 4

Darrer partit de lliga per al C.D. Espanya i penúltim del Campionat, perquè en la darrera jornada l'equip blau descansava.

Gols de l'Espanya: Ruiz I i

Bonet I.

La classificació final ha quedat així:

J. Sallista A.	26	19	3	4	82	27	41
Sóller	26	16	4	6	64	31	36
Badia	26	13	9	4	39	29	35
Barracar	25	15	2	8	62	46	32
Manacor B	26	12	7	7	62	42	31
Poblenas	26	11	7	8	41	24	29
Campos	26	11	6	9	46	32	28
Pollença	26	10	5	11	43	56	25
España	26	9	6	11	50	58	24
Felanitx	26	7	7	12	36	38	21
Binissalem	26	7	4	15	42	71	18
Murviel	26	6	6	14	33	74	18
Escobar	26	3	7	16	25	52	13
Petra	26	4	5	17	38	91	13

Text i foto: Joan Quintana

HAMBURGUESES

«PERROS»

«PINCHOS»

«PEPITOS»

Provin la nostra
CUINA RAPIDA, ÉS TROPI!...

Obert tots els dies

**Servei de begudes i menjars
de qualitat a preus raonables**

Avinguda Carles V - Tel. 66 11 17 - LLUCMAJOR

Viajes
Xaloki, s.a.
G.A.T. 687

**BITLLETS D'AVIÓ
amb reserva i
confirmació
immediata a
través del nou
equip
informatitzat**

**Aquest servei el trobareu a «Viajes XALOKI»
sense cap tipus de suplement sobre el
preu oficial**

C/ Maria Antònia Salvà, 38 - Tels. 26 74 50 - 54 - 58
S'ARENAL

Infantils C.D. Espanya Campions!!

Després de 16 jornades de lluita, els Infantils del C.D. Espanya es proclamen campions de lliga de II Regional, grup B., de la temporada 1990/91. Encara que al final tres equips (Espanya, Avanç i Felanitx) acabassin empatats a punts, els llucmajorers obtenien el primer lloc perquè havien assolit la major suma de punts, únicament, en mirar els resultats entre els tres implicats és com es resol en cas d'empat entre tres o més equips.

Volem donar la més sincera enhorabona a tota la família Infantil per aquest Campionat, als directius, jugadors, entrenadors (S. Barceló i A. López) i Joan Llompart el qual va relevar els dos anteriors quan només mancaven quatre jornades per acabar el campionat. A tots ells, des d'aquestes planes, la nostra felicitació.

La Primera Regional espera per a la propera temporada, però abans tractarem de resumir el que ha estat aquesta lliga que acaba de finalitzar.

I VOLTA
ESPANYA, 2
PORRERES, 2

La primera llista de convocats en aquest primer

Infantils II Regional, Grup B, Campions de la categoria. 1990/91

partit de la temporada va ser formada per: Pedro, Bernat, José, Felipe, Almagro, Pau, Fèlix, Biel, Muñoz, Peter, Tropl, Malmó, Cerdà, Ferragut, Toni i Vadell.

D'aquesta sortiren els que varen jugar i empataren contra el Porreres.

AVANÇ, 3
ESPANYA, 7

Espanya: Bernat, José, Pau (Almagro), Tomeu, Felipe, Biel (Fèlix), P. Muñoz, Peter, Vadell, A. Mut i Ferragut.

Gols: Fèlix (2), A. Mut (2), Peter, Ferragut i P. Muñoz.

ESPANYA, 9
S'HORTA, 3

Espanya: Vidal, Lagüela, Veny (García), Gelabert, Jaume, Muñoz, Moragues, Ferragut (Malmó), Vadell (Cerdà), Mut i Peter.

Gols: P. Muñoz (2), A. Mut (2) i Ferragut (5).

MANACOR, 1
ESPANYA, 3

Espanya: Pedro, José, Tomeu, Felp, Pau, Peter, Vadell, P. Muñoz, Ferragut, Cerdà (Malmó) i Biel (Tropl).

Gols: Cerdà i P. Muñoz (2).

ESPANYA, 4
MARGALIDÀ, 0

Espanya: Bernat, José, Pau, Tomeu, Felp, Vadell, Biel (Almagro), P. Muñoz, A. Mut, Ferragut i Peter.

Gols: Tomeu, Gelabert i Toni Ferragut (3).

ALGAIDA, 1
ESPANYA, 0

Espanya: Bernat, José, Vadell, Almagro, Pau, Malmó, P. Muñoz, Peter, Ferragut, Felp i Tomeu.

Partit de rivalitat comarcal i primera derrota de la temporada.

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEIGS

Informació: Tel. 66 03 17 - LLUCMAJOR

Boutique

c. Impremta, n.º 1 (Pas d'en Quint)
Tel. (9 71) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

ESPANYA, 8
FELANITX, 0

Espanya: Bernat, José, Pau, Tomeu, Felip, Fèlix, P. Muñoz, Ferragut (Maimó), Vadell, A. Mut i Moragues (Peter).

Gols: Felip, Fèlix (2), Ferragut (2) i A. Mut (2).

SANTANYÍ, 0
ESPANYA, 8

Espanya: Bernat (Pedro), José, Tomeu, Felip, Pau, Peter, Vadell (Tropi), Biel, Cerdà (Maimó), A. Mut i P. Muñoz.

Gols: A. Mut (3), Gelabert, Felip, Cerdà, Moragues i Tropi.

II VOLTA
Porreres, 1
ESPANYA, 4

Espanya, Pedro, José, Pau, Tomeu, Felip, Biel, P. Muñoz, Ferragut, Vadell, A. Mut i Peter.

Gols: Biel, Moragues (2), P. Muñoz i A. Mut.

ESPANYA, 6
AVANÇ, 3

Espanya: Pedro, José, Tomeu, Felip, Pau, Peter, Moragues, Cerdà, Muñoz, Ferragut i A. Mut.

Gols: Ferragut (5) i A. Mut.

S' HORT, 1

ESPANYA, 1

Aquest partit va ser suspès dia 2-II-91 a causa de la pluja i quan es va jugar, un mes després, ja no figuraven com a entrenadors S. Barceló i A. López perquè havien estat substituïts per Joan Llompart.

El gol de l'Espanya va ser marcat per P. Muñoz.

ESPANYA, 3

MANACOR, 0

Espanya: Pedro (Bernat), José (Gelabert), Pau (Maimó), Tomeu, Felip, Moragues, Muñoz, Ferragut, Vadell, A. Mut i Peter.

Gols: Felip, Moragues i A. Mut.

MARGALIDA, 0

ESPANYA, 4

Espanya: Pedro (Tropi), José, Pau, Tomeu, Felip, Biel, Moragues, Muñoz (Maimó), Cerdà (Chino), Vadell (Ferretjans), A. Mut i Peter.

Gols: Cerdà, Felip, Pau i Tomeu.

ESPANYA, 16
ALGAIDA, 1

Espanya: Pedro, Janer, Lagüela (J. Ferragut), R. Gelabert (J. Maimó), T. Gelabert, Felip, Jaume, B. Moragues, P. Muñoz (José Miguel, «Tropi»), A. Ferragut, J. Vadell (J. Cerdà), A. Mut i J. Peter.

Gols: Toni Ferragut (5), A. Mut (5), T. Gelabert, B. Moragues, P. Muñoz, J. Peter, J. Cerdà i «Tropi».

FELANITX, 3
ESPANYA, 2

Segon partit de la temporada que perd el C.D. Espanya, contra un dels més difícils rivals del grup. Els gols d'A. Mut, que va aconseguir els totals del seu equip no varen ser suficients per aconseguir, al menys, un empat.

ESPANYA, 2

SANTANYÍ, 0

Com que el C.D. Santanyí no es va presentar, el Comitè Territorial dona per guanyat el partit al C.D. Espanya pel resultat de 2-0 descomptant tres punts al visitant. Després d'aquests partits, la classificació general final ha quedat així:

Espanya	16	12	2	2	79	19	26
Avance	16	12	2	2	75	30	26
Felanitx	16	13	0	3	61	29	26
S'Horta	16	7	2	7	59	54	16
Margaritense	16	7	2	7	36	38	16
Porreres	16	7	1	8	32	32	15
Algaida	16	5	2	9	25	64	12
Santanyí	16	2	0	14	18	84	4
Manacor	16	1	1	14	13	46	3

Text i foto:
Joan Quintana

JAIME LLULL RODRIGUEZ

*INSTAL·LACIONSELÈCTRIQUES

Enllumenat
Instal·lacions d'energia solar
Muntatge de quadres elèctrics
Antenes TV

* INSTAL·LACIÓ DE COMPTADORS

Canvis de tensió
Contractació de comptadors

C/. Gómez Ulla, 45 - Tels. 66 17 92 - 24 22 86

PETITONS

ARTICLES
INFANTILS

De 0 a 10 anys

LLISTES
NAIXEMENT

Plaça d'Espanya, 46 - Tel. 66 18 59
LLUCMAJOR

El PSM-Nacionalistes de Mallorca presentarà una candidatura a les eleccions municipals del 26 de maig amb l'objectiu d'incrementar la seva presència a l'Ajuntament de Llucmajor.

A fi d'ajudar a les despeses de la campanya electoral, els amics i simpatitzans del PSM poden ingressar les seves aportacions econòmiques a la llibreta núm. 01-017474-17 de «La Caixa» de Llucmajor.

Moltes gràcies

NAIXEMENTS

Alba Loreto Carrero i Planells, filla de Joan i Josepa nasquè el 7-3-91.

Joan Francesc Moll i Entrena, fill de Guillem i Maria Isabel nasqué el 7-3-91.

Maria Apol.lònia Catallope i Gual, filla de Tomàs i Apol.lònia nasqué el 9-3-91.

MATRIMONIS

Miquel Àngel Sánchez Palmer i Isabel Torres Portell es casaren el 22-12-90 a l'Església de Sant Bonaventura.

Llorenç Fullana Janer i Maria Dolors Reolio Plañel es casaren el 2-3-91 a l'Església de Sant Bonaventura.

Àngel Sánchez Blanqué i Maria del Pilar Guisol Torres es casaren el 7-3-91 al Jutjat de Pau.

DEFUNCIONS

Magdalena Quintana i Horrach morí el 3-3-91 als 88 anys.

Antònia Aina Garau i Garau morí el 8-3-91, als 76 anys.

Joan Vich i Torrijos morí el 10-3-91, als 67 anys.

Joana Aina Moragues i Más morí el 9-3-91, als 82 anys.

Sebastià Artigues i Adrover morí l'11-3-91, als 77 anys.

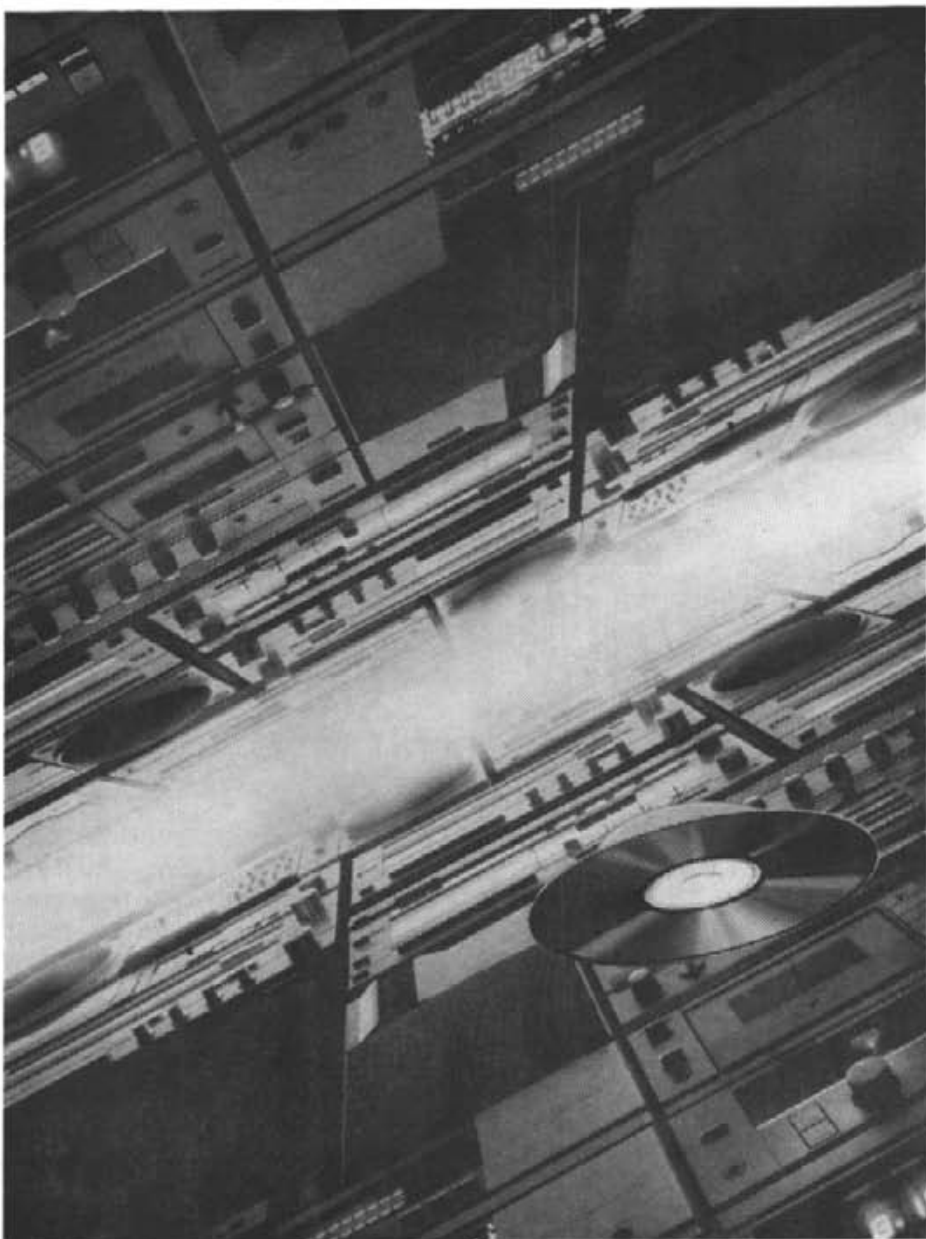
Francesc Adrover i Noguera morí el 13-3-91, als 62 anys.

Apol.lònia Vidal i Radó morí el 14-3-91 als 84 anys.

Catalina Mulet i Mayol morí el 21-3-91, als 65 anys.

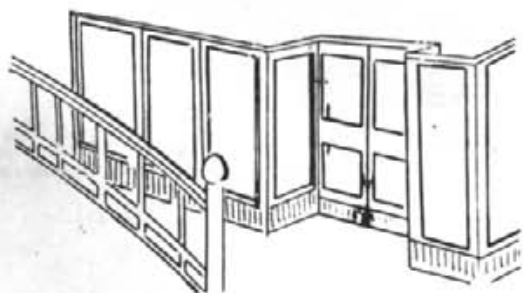
Francesc Sastre i Pons morí el 21-3-91 als 65 anys.

Francesca-Aina Ros i Roig morí el 22-3-91

ELECTRICA
Calafat
C/ Sa Fina, 3 - Tel. 441908
LLUCMAJOR

expert

**FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS
ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

P'es forat d'es moix

Fins i tot en la construcció de pisos és essencial el bon gust.

Sopa de lletres

Cerca catorze paraules en aquesta sopa de lletres. Sàpigues com a pista que totes tenen la mateixa terminació.

D	U	V	D	U	T	I	S	S	A	L
U	D	T	U	V	A	D	O	D	M	I
T	U	D	M	I	M	U	L	U	D	D
I	T	M	V	A	P	T	I	T	U	D
P	I	L	A	I	L	E	T	I	T	D
E	N	I	S	T	I	I	U	N	I	U
R	E	C	T	I	T	U	D	E	T	T
C	L	I	I	V	U	Q	U	L	C	I
E	P	T	T	U	D	V	D	P	A	X
D	U	U	U	D	I	M	I	M	T	A
D	B	D	D	U	T	I	T	N	E	L

Solució anterior

Cistell, cove, panera, got, gerro, porró, càntir, bota, selló, galleda, bocoi, barril, carbassa, panistra, ampolla, cabàs, senalla, sàrria, pot, cubell, tina, àmfora, garrafa, portadora, flasco, gibrell, banastra, bol, pelangana, tupí, fiola, setra, pitxer....

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

TALLER MECANICO
NOGUERA

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Enseñat

Servei Automòbils

C/. Ripoll, 30 - Tel. 66 22 13

diva motor s.a.

605
PEUGEOT

LA GRAN CREACIÓ

Tallers MARINA

Joan Ramon
PEUGEOT - TALBOT
Agent Oficial

C/. Marina, 104 - Tel. 66 05 21
Exposició i Venda: Ronda Migjorn, 80
LLUCMAJOR

Miquel Martí

- * VIVENDA COM UN DRET
- * SEGURETAT CIUTADANA COM UN DEURE
- * DOTZE MESOS DE TREBALL COM UNA GARANTIA
- * L'ESPORT COM UNA FORMACIÓ
- * L'ENSENYAMENT COM UN PRINCIPI FONDAMENTAL

Josep Manuel Luna

SEAT IBIZA

NEW STYLE

EL CAMBIO

La evolución de la nueva SEAT no sólo ha supuesto un gran avance en cuanto al tipo que la marca siempre ha sido.
El alto de supervisión ha tratado con la modernización de uno gran proyecto de futuro.

EL SEAT IBIZA NEW STYLE

Este nuevo modelo representa un gran cambio en todos los sentidos. Revolucionó los conceptos del automovilismo moderno de potencia a fin. Su nuevo diseño representa los conceptos en calidad, ecología, prestaciones, equipamiento y economía.

NUOVO DESIGNO MAS AERODINAMICO

LINIA MAS ACTUAL

La superioridad tecnológica es parte esencial del nuevo SEAT IBIZA New Style.
Sus motores System Porsche son sintaxis de alto rendimiento energético, economía de uso y máximas prestaciones.

MOTORES SYSTEM PORSCHE MOTORES ECOLOGICOS DIESEL A FRECCO DE GASOLINA

Por todo ello, SEAT ha puesto todo el empeño para, seguirle su filosofía de dar más calidad y producir el mayor provecho, conseguir un vehículo al SEAT IBIZA New Style un crecimiento de precio con respecto a los anteriores modelos.

Cambio así, hemos puesto en los nuevos un producto único en el mercado. Con todas las condiciones para convertirlo en un vehículo de éxito de todos.
Esto es un desafío al SEAT IBIZA New Style. El coche que muchos tendrán esperados. La historia de una filosofía de marca que se repite en otros productos.

EL CAMBIO

**AIRE
ACONDICIONADO
GRATIS**

SEAT

**Rubí Automòviles
Llucmajor, S.A.**

Cra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

**Venda i assistència
tècnica dels productes:**

BOSCH
Automòbil

BOSCH
Eines

BLAUPUNKT

Calentadors
JUNKERS

**AUTO-ELECTRIC
Barceló**

Ronda de Ponent s/n. - Tel. 66 01 70 (LLUCMAJOR)

**SISTEMA ELÈCTRIC AUTOMOBIL
INJECCIÓ DE BENZINA**

● BLAUPUNKT

Bosch Telecom

**ALTA FIDELITAT
TELECOMUNICACIÓ**

MITCHELL
BLACKSTONE EUROPEAN GROUP

AIRE ACONDICIONADO

Bendix: Especialista mundial de frenos